نەدان و لێگرتنەوەی موچەی مانگانەی کرێکاران، لەلایەن کۆمپانیاکانەوە، زوڵمێکی قبوڵ نەکراوە و حکومەت و وەزارەتی کار لەم زوڵمە بەرپرسیارە!

Worker's Voice
دەنگی کرێکار
پێگەیەکی ڕۆژنامەگەریی کرێکارییە   ژمارە (44) ساڵی چوارهەم/ نیسان/ ئەپرێڵ 2023

سەروتار/ سەرنوسەر

بەشێکی زۆری کومپانیاکان موچەی کرێکاران دوادەخەن وبەبێ هیچ یاسایەک لەموچە دەبڕن، ئەمەش بەبیانوی ئەوەی حکومەت سلفەکانیان دوادەخەن. حکومەتیش لە زۆر شوێن نەک هەر موچەی دواخستووە، بەڵکو بەناوی پاشەکەوتو نەبونی پارەو زۆر شتەوە موچەی دواخستووە وبەم جۆرە هەردولایان زوڵمێکی ئاشکرا لەکرێکاران دەکەن. ئەمە لەکاتێکدایە کەکرێکاران لەم دۆخە بەرپرسنین وموچە دەبێ لەکاتی خۆیدا بدرێت. ئەمە مافێکی یاساییە و خاوەنکار پێویستە هەمو٣٠ڕۆژ جارێک

درێژەی بابەت بۆ لاپەڕە 2

لەلاپەڕەکانی تردا ئەم بابەتانە دەخوێننەوە:

★ بەڵگەنامەکانی کرێکارانی نەخۆشخانەی شەهید شەوکەت، ڕاستیەکان دەسەلمێنی.. لاپەرە ٣
★ جێبەجێ کردنی بڕیارێک هەزاران... لاپەرە ٣
★ مانگرتنی چەندرۆژەی کرێکارانی گرین عێراق و
★ دەرسێک بۆ کرێکارانی کوردستان لاپەڕە ٤
★ کرێکارانی نابێ ئەم تەوقی کۆیلەیەتیەی کراوەتە ملیان.. لاپەڕە ٥
★ گفتوگۆ لەگەڵ کرێکارێک لاپەڕە ٦
★ ڕووداوەکانی شوێنی کار لاپەڕە ٧

گەلێک بابەتی تر لەم ژمارەیەدا بخوێننەوە!

مانگرتنی چەند ڕۆژەی کرێکارانی کارخانەی "گرین عێراق"، چەند دەستکەوتێکی بەدەستهێنا!

لەسەرەتای مانگی ئازاردا، کرێکارانی بەشی بەرهەمهێنانی کارخانەی گرین عێراق، بۆ ماوەی چوار ڕۆژ دەستیان لەکار کێشایەوە ومانیانگرت. خواستی کرێکارانی مانگرتوو، بریتیە لە گێڕانەوەی نوێنەرە دەرکراوەکانیان بۆ سەرکار و جێبەجێ کردنی لائیحەیەکی ١٢ خاڵی، کەدۆخی کاری کرێکاران بەرەو باشتر بەرێت. بەڕێوەبەرانی کارخانە لەسەرەتاوە کەهەواڵی مانگرتنی کرێکارانیان بەرگوێ کەتوبوو، کەوتنە هەڕەشەی لەسەرکار دەرکردنی هەر کرێکارێک کەبەمانگرتنەکەوە

بۆ لاپەڕە 2

کرێکارانی پاککەرەوەی نەخۆشخانەی "شەهید شەوکەت"، لەنێوان بێدەربەستی وەزارەتی کارو پاساوی کۆمپانیاکاندا، موچەی شەش مانگیان پێنادرێت!

ڕاپۆرت / شاباز مەحمود:

بەدوای پەیوەندی گرتنی نوێنەری کرێکارانی پاککەرەوەی نەخۆشخانەی شەهید شەوکەت لەسەید سادق، تیمێک لەستافی بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار، ڕۆژی ١٣ی مارس سەردانی سەید سادقیان کردو بەمەستی بەدواداچون بۆ کێشەکانیان ودۆزینەوەی ڕێگاچارە، کۆبوونەوەیەکی یەک کاتژمێریان سازدا، لەم کۆبوونەوەیەدا تیمەکەی دەنگی کرێکار وتووێژێکی وردیان لەگەڵ کرێکارەکان و نوێنەرانیان دەست پێکرد:

کرێکارانی پاکژکردنەوەی نەخۆشخانەی شەهید شەوکەت لەقەزای سەیدسادق کەژمارەیان ٢٩ کریکارەو کار بۆ کۆمپانیای "پلەس کلین" دەکەن، شەش مانگە موچەیان لەلایەن کۆمپانیاکەوە پێنەدراوە. ئەمەش بەپاساوی ئەوەی کەکۆمپانیاکە سلفەیان بۆسەرف نەکراوە وکاتێک چەکیان لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی نەخۆشخانەکەوە وەرگرتوە، سەردانی بانقیان کردوەو پێیان ڕاگەیاندراوە کەبانق پارەی تێدا نیە.. پاش ئەوەی کەتیمەکەی دەنگی کرێکار لەوردەکار کێشەی کرێکارەکان ئاگاداربووەوە لەڕۆژی ٢٣ی مارسدا سەرنوسەری بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار پەیوەندی بە بەڕێوەبەرایەتی کار لەدیوانی وەزارەتی کار "عارف حیتۆ" وە کردو لەکێشەی ئەم کرێکارانە ئاگاداری کردوە. بەدوای ئەمەدا تێمێکی دەنگی کرێکار بەبەشداری

بۆ لاپەڕە 2

کرێکارانی کوردستان.. بایەکی ئایاری ئەمساڵ بکەینە ڕۆژی هێنانە مەیدانی هێزی یەکگرتوومان بەدژی نیزامی چەوسێنەرانەی سەرمایەداری و هەموومان بەیەک دەنگ ڕاگەیەنین کە چیتر ئەم ناهەقی و نایەکسانی و بێمافیە قەبوڵ ناکەین!

هێچ حسابێک بۆ کرێکاران ناکەن!

سەخترین وناتەندروسترین کار، کریکارانی ژینگەپارێز ئەنجامی ئەدەن، کەچی ڕۆژانەیان بڕی دە هەزار دینارە، لەکاتێکدا ئەبوایە ڕۆژانەی ئەم کریکارانە لە٥٠ هەزار دینار وزیاتریان پێبدرایە، چونکە هیچ کەسێک لەبەر بۆنی پیسی و میش ومەگەز خۆی بۆ ناگیرێت. ئەگەر لەبەر بژێوی ماڵ و منداڵ نەبێت کاری وا زۆر ئەستەمە. ئەم کرێکارانە سەرەرای ئەوەی بە پارەیەکی کەم ئەم کارە ئەنجام ئەدەن، کەچی هیچ کەس و لایەنیکیش خۆی بە بەرپرسیار نازانێ لە ئاستی بژێوی وژیانیاندا. بێگومان هەرچی پرۆژەو کارێک هەیە کرێکار ئەنجامی دەدات، بەڵام کەدێتە سەر موچەو ژیان ئەوە دەسەڵاتدارانن حیسابی پێشمەرگەیەکی بن دیواریان بۆ ناکەن. ئەمە دۆخی ژیانی کرێکارانە.

عبد لرحمان حاجی سەلمان/ کۆمپانیای شکار

پشووەکانی حکومەتی هەرێمی کوردستان کرێکارانی کەرتی تایبەت ناگرێتەوە !!

سەرەڕای پشووی ڕۆژانی هەینی و شەممە ، ساڵانە ٢٥ ڕۆژ لەفەرمانگە و دام و دەزگاکانی حکومەتی هەرێمی کوردستان دەکرێتە پشووی فەرمی، دامەزراوانی کەرتی گشتی سوود مەند دەبن لەو ڕۆژانەی پشووی فەرمین لەحکومەتی هەرێمی کوردستان .ئەوەی جێی سەرنجە لە ڕۆژە پشووەکانیشدا جیاوازی دەکرێت و چینی کرێکاران ناگرێتەوە و لەڕۆژانی پشووی فەرمی حکومەتی هەرێمی کوردستان لەکەرتی تایبەت کرێکاران درێژە بەکارکردن دەدەن .

دیلان سیروان

بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار نامەیەک ئاڕاستەی کۆمپانیای پیبسی کۆ دەکات!

لاپەڕە ٧

سەروتار / نەدان ولێگرتنەوەی موچەی مانگانەی کرێکاران لەلایەن کۆمپانیاکان و حکومەتەوە..

بەپێی گرێبەستێک کەلەگەڵ کرێکاراندا بەستویەتی کرێی مانگانەی کرێکاران بداو وحکومەتیش لەسەریەتی بەپێی ئەو یاسایەی کەپەسەندی کردوە، مامەڵەبکات وپێشێلی نەکات.

دابین کردنی موچەی مانگانە وژینگەیەکی سەلامەتی شوێنی کار و هەموو ئەو مافانەی کەلەیاسادا حکومەت بڕیاری لێداوە ئەرکی سەرشانی دەسەڵاتداران وخاوەنکارە، بەڵام ئەوە حکومەت خۆیەتی کەمافی کرێکاران پێشێڵ دەکا بەبیانووی ئەوەی کەگوایە بەشی دارایی فلانە وەزارەت یەشتا موافەقەتی لەسەر نەکردووە. بۆ نمونە ئەو کرێکارانەی کەلەنەخۆشخانەکان کاری پاککەرەوە دەکەن، یان ئەو کرێکارانەی بۆ شارەوانیەکان بەگرێبەست کاردەکەن، هاوت گشت ئەو کرێکارانەی دەستەبەر نەکراون وموچەکەشیان کەمترە لەو لانی کەمەش کە وەزارەتی کار ڕاگەیاندووە کەبڕەکەی ٣٥٠هەزار دینارە، کەچی نەک هەرموچەی مانگانەی کرێکاران نادرێ، بەڵکو ئەوەشی کەدەیدەن بەڕێژەی پەنجا هەزارو وسەدهەزارو بگرە کەمتریش دەدرێ بەکرێکاران. بۆیە دەتوانین بڵێن حکومەت بەشێک لەوەزارەتەکانیان، بەتایبەت ئەو وەزارەتانەی کرێکاری گرێبەست بەکار دەخەن ڕاستەوخۆ خەرقی گشت یاساو رێساکانیان کردووە کە بۆخۆیان پەسەندیان کردووە. بەمجۆرە کرێکارێک٣ مانگ یان ٦مانگ پارەی موچەی پێنادرێ و کە داوای مافی خۆشی بکا، دەیخەنە نێو کۆمەڵێک ڕۆتیناتی ئیداری و چاوەڕوانی سلفەی ئەو کومپانیانەی کاریان پێدەدەن. ئیتر ئەبێ بەمە بڵێین چی!، ئایە ئەمە چ جۆرە سیستەمێکە!.

کرێکاران لەکوردستان هێندە ژیانیان ناهەموار وسەختە ولەگەڵ سیستەمێک بەرەوڕون کەئەگەر هانا بۆ یاساو وەزارەتی کاریش بەرن، ئەوا لەڕۆتینایتی یاسایی و بەڕێوەبەرایەتیەکاندا دەیان خنکێنن و ناتوانن بە ئاسانی سنورەکانی ئەو سیستەمەی کە حکومەت و کۆمپانیاکان دایان سەپاندوە ببڕن. بۆیە کرێکاران نابێ بەدیار حکومەت ودامو دەزاگاکانیەوە دابنیشن. بەڵکو دەبێ بەخەباتی خۆیان ویەکگرتوکردنی ڕیزەکانیان و کۆبوونەوە لەدەوری خواستەکانیان بیرێک لەباشکردنی هەلومەرجی کاریان بکەنەوەو لەوانەش بەهێزی خۆیان خواستی دانی موچە بەبێ لێبڕین ولەکاتی خۆیدا داسەپێنن.

نمونەی زیندو هەیە لەکوردستان کە کرێکاران بەهێزی خۆیان توانیویانە خۆستەکانیان بەدەست بهێنن. لایەنیکی ئەوەی کەدۆخی ئێستا بەم حاڵەتە گەیشتووە، پەرشوبڵاوی ڕیزەکانی کرێکاران وڕیکخراو نەبوونی ڕیزەکانیانە. ئەمە وایکردوە کە خاوەنکارو کۆمپانیاکان وتەنانەت حکومەت ووەزارەتی کارەکەی بتوانن نەک هەر زوڵم و زۆر بەسەر کرێکاراندا داسەپێنن، بەلکو یاساکانی خۆشیان پێشێل بکەن وگوێی پێنەدەن.

کرێکارانی کوردستان لەمڕۆدا بۆئەوەی هێزو توانای خۆیان ببەنە سەرەوە وبتوانن نەک هەر بەخواستەکانیان بگەن، بەڵکو بۆ ئەوەی بتوانن سنورێک بۆ ئەم دۆخە دابنێن و ئاڵوگۆڕێکی بنەڕەتی لەدۆخی کارو ژیانیاندا پێک بهێنن دەبێ دەست بۆ ڕێکخستنی کۆبوونەوە گشتیەکانی خۆیان و هەڵبژاردنی نوێنەرانیان لەهەر ناوەندێکی کاردا بەرن، ئەمە سادەترین وکارسازترین جۆری ڕێکخراوبوونی کرێکارنە. لەمبارەوە ئەگەر کرێکارانی کارخانەی گرین عیراق لەبەرچاوبگرین، کاتێک بەشی ئینتاج مانگرتنی ڕاگەیاند، خۆبەخۆ دەستیان برد بۆ کۆبوونەوەی گشتی ونوێنەریشیان دیاریکرد وبەهۆیەوە هەم یەکڕیزی کرێکارانیان بەدەستهێناو هەم لائیحەی داخوازیەکانیشیان بەڕای کرێکاران گەیاندو گەلاڵەیان کردەوە. بەڵام ئەوەی لەم هەنگاوەدا خاڵی لاوازە ئەوەیە کەکۆبوونەوەی گشتی کرێکاران تەنها بۆ دەستبردن بوو بۆ مانگرتن، دوای ئەوە هەڵسوڕاوان و ڕابەرانی کرێکاران درێژەیان نەدا بەم سوننەتە وهەر کرێکارە گەڕایەوە بۆ دۆخی ئاسایی خۆی. لەکاتێکدا پێویستبوو کۆبوونەوەی گشتی کرێکاران بەردەوام بوایەو هەلسەنگاندنی بۆ مانگرتنەکە بکردایەو بەشێوەیەکی مونەزەم و بەردەوام ئەم شێوازە لەڕیکخراوبوونی کرێکاری جێ بخرایە. کەوایە ئەگەر کرێکاران کێشەی نەدانو لێبڕینی موچەیان هەیە، ئەگەر کێشەی خانەنشینی وسەختی هەلومەرجی کاریان هەیە، ئەگەر کێشەی نەدانی پاداشتی ساڵانەیان هەیە.. ئەوا دەبێ بۆ ڕووبەڕوبونەوەی دۆخی داسەپاوی سەرسەریان وسنوردانان بۆ ئەو زوڵمەی لێیان دەکرێ، کۆبوونەوە گشتیەکانیان پایەدارو بەردەوام بکەن ولەڕێگایەوە بڕیار لەسەر ڕێگاچارەی خۆیان بدەن.

درێژەی..مانگرتنی چەند ڕۆژەی کرێکارانی کارخانەی "گرین عێراق"، چەند دەستکەوتێکی بەدەستهێنا!

پەیوەست بێت، دواتریش کەوتنە گەمارۆدانی کرێکارانو هێنانی هێزیکی ئاسایش ودەرگا بەستن لەکەناڵەکانی میدیا تا هەم کرێکاران چاوترسێن بکەن وهەم هەواڵی مانگرتنەکە خەفە بکەن. بەڵام پاش سوربوونی کرێکاران ڕێگا کرایەوە بۆ میدیاکان ودوای چەند کاتژمێرێکیش لەدرێژەکێشانی مانگرتنەکە کرێکاران بڕیاریاندا لەبەردەم کارگەدا کۆببنەوەو خەیمەی مانگرتن هەڵدەن، بەڵام هێزێکی ئاسایش لەسەر داوای بەڕێوەبەرانی کارخانەکە ڕێگەیان لەکرێکاران گرت .

ئەم مانگرتنەی کرێکارانی کارخانەی گرین عێراق، بەدوای ئەوە دادێت کەپێشتر لائیحەی داخوازیەکانی خۆیان لەڕێگای نوێنەرانێکیانەوە داوە بەبەڕێوەبەرایەتی کارخانەکە، لەوانە خواستی زیاد کردنی کرێی مانگانە، دانی پشوی هەفتانە، هەڵگرتنی زەغتو زۆری سەرکارەکان لەسەر کرێکاران، دابینکردنی جلوبەرگی پێویست بۆ کارەکانیان وشوێنی حەوانەوە بۆیان، سەرفکردنی دەرماڵەی ساڵانە وکۆمەڵێک خواستی تر. هەروەها داوایان کردوە کەلەگەڵ بەڕێوەبەرایەتی کارخانەدا کۆببنەوە ولە دانوساندندا بەڕێکەوتن بگەن. بەڵام وەڵامی بەڕێوەبەرانی کارخانە، بەخواستەکانی کرێکاران، دەرکردنی دەستبەجێی لەسەرکاری نوێنەرانی کرێکاران و هەڕەشەکردن بوو لەهەر کرێکارێک کەداواو داخوازی هەبێت.

ئەم مانگرتنەی کرێکارانی کارخانەی گرین عێراق کەدەکەوێتە ناوچەی پیشەسازی بازیانەوەو دەیان کارگەو کارخانە وەبەرهێنانی تێدا دەکەن ئەو ترسەی هێنایە کایەوە کەپەل بهاوێژێت بۆ کارگەکانیتر، هەربۆیە، لێژنەیەک لەوەزارەتیکارو داواتریش نوێنەرانێک لەسەندیکاکانی سەربەحزبە دەسەڵاتدارەکان، سەردانی مانگرتنەکەیان کردو لەگەڵ بەڕێوەبەری کارخانەکەدا کۆبوونەوە وسەرەنجام لەژێر فشاری مانگرتنەکەدا بەڕێوەبەرایەتی کارخانەی گرین عێراق دانی بەبەشێک لەداخوازیەکانی کرێکاراندا نا، لەوانە گێڕانەوەی کرێکارە دەرکراوەکان بۆ سەرکارەکانیان وزیادکردنی کرێکاریتر بۆ بەشی بەرهەمهێنان وخاوکردنەوەی ئامێرەکانی کار وگەلێک خواستی تر. بەم جۆرەش مانگرتنەکە دوای چوار ڕۆژ کۆتایی پێهات.

شایانی باسە تێمێکی دەنگی کرێکار، هەر لەسەرەتای مانگرتنەکەوە، لەکەنار کرێکاراندا ڕاوەستاوە وبەدانی ڕێنمایی و بەدەمەوەچونی پێداویستیەکانی کرێکاران، پشتیوانی کردو لەم پەیوەندەشدا بەیاننامەیەکی پشتگیری لەژێر ناوی" تەنها بەیەکگرتوویی مانەوەی کرێکاران، زامنی گەیشتنە بەداخوازیەکانمان!". بڵاوکردەوە. لەبەیاننامەکەدا هاتووە:" ئەم مانگرتنەی کرێکارانی گرین عێراق، سەرەڕای بەرهەق بوونی خواستەکانیان لەدۆخی ئیستادا، کەگرانی و بێکاری ونەبوونی خزمەتگوزاریەکان، تەنگیان بەژیانی خەڵکی بێدەرەتانی کوردستان هەڵچنیوە، لەدۆخێکدا کەکۆمپانیاکان وخاوەنکارەکان، لەلایەن حکومەتی هەرێمەوە دەسەڵاتی تەواویان پێدراوە وکرێکاران، کۆیلەئاسا دەچەوسێننەوە، بەبێ ئەوەی ملبدەن بەبچوکترین و سەرەتایی ترین مافی کرێکاران، چرایەکی ئومیدەو شایانی گەورەترین پشتیوانیە، چ لەلایەن بەشەکانی کرێکاران خۆیانەوەو چ لەئاستی کۆمەلگادا.".

هەروەها بەمەبەستی فشار خستنەسەر کۆمپانیای گرین عێراق سەرنوسەری بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار نامەیەکی ئاڕاستەی بەڕێوەبەری "کۆمپانیای پیبسی کۆ" کردووە ودەقەکەی لەلاپەرەکانی ئەم ژمارەیەدا بڵاودەکەینەوە.

درێژەی.. کرێکارانی پاککەرەوەی نەخۆشخانەی "شەهید شەوکەت"، لەنێوان بێدەربەستی وەزارەتی کارو پاساوی کۆمپانیاکاندا، موچەی شەش مانگیان پێنادرێت!

لەگەڵ دونوێنەر لەکرێکاران سەردانی بەڕێوەبەرایەتی کاریان لەسلێمانی کرد وکێشەی کرێکارەکانی نەخۆشخانەی شەهید شەوکەتیان خستە بەردەم بەڕێوەبەرایەتیەکە ودوای دووکاتژمێر وتووێژکردن بەو ئەنجامە گەیشتن کە کرێکاران ڕۆژی ٩/٢/٢٠٢٣ بەناوی سەرجەم کرێکارەکانەوە شکاتێکیان لە وەزارەتی کار لەکۆمپانیاکە پێشکەش کرد. هەروەها ڕۆژی ٢٢/٢/٢٠٢٣ بەکیتابی ژمارە ٢١٦ هۆبەی یاسا لە بەڕێوەبەرایەتی کار لەسلێمانی نوسراو کراوە بۆ بەڕێوەبەرایەتی تەندروستی سلێمانی بەشی گرێبەستەکانی کار و داوای گرێبەستی کرێکارەکان لە کۆمپانیای پلەس کلیندا کرا ولەم نێوەدا کێشەی کرێکارەکان درێژەی کێشاوەو چارەسەرێکی بۆ نەدۆزراوەتەوە. لە کۆبوونەوەی ٢٧/٣دا تیمی بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار بەوە گەیشتن کە کەمتەرخەمیەکی ڕۆشن هەیە لە مامەڵەی دامودەزگاکانی حکومەت و وەزارەتی کاردا وهەوڵێکی جدی نەدراوە بۆ بەلادا خستنی موچەی نەدراوی ئەم کرێکارانە و تائێستاش مەعلوم نەکراوە کەموستەحەقاتی کرێکاران چەندەو چەندە دەکەوێتە سەرشانی کۆمپانیای پلەس کلین و چەندی تری دەبێ حکومەت سەرفی بکات. هەر لەکۆبوونەوەی هاوبەشی تیمی دەنگی کرێکارو نوێنەرانی کرێکاران لەگەڵ عەبدول حەمید مەجید لەهۆبەی یاسایی بەڕێوەبەرایەتی کار لەسلێمانی، پەیوەندی کرا بەبەشی گرێبەستەکان لە بەڕێوەبەرایەتی تەندروستی سلێمانی وداوایان لێکرا وەڵامی ئەو کیتابە بدەنەوە کە بۆیان نێردراوە وکێشەی موچەی ئەم کرێکارانە یەکلایی بکەنەوە. هەرلەم کۆبوونەوەیەدا نوێنەرانی کرێکاران شکاتێکیان لەهۆبەی یاسا تۆمارکرد کەتایبەت بوو بە مەعلوم کردنی موچە نەدراوەکانیان لەلایەن کۆمپانیای پلەس کلین وئەو کۆمپانیا تازەیەوە کە گرێبەستی تازەی لەگەڵ نەخۆشخانەی شەهید شەوکەتدا بەستوە. وەچەندیش دەکەوێتە سەر وەزارەتی تەندروستی کەتا ئێستا بۆ کرێکارانی سەرف نەکردووە. ئەم دۆخە هاوکاتە لەگەڵ ئەوەی کە کۆمپانیای تازە لەسەرەتای دەست بەکاربونیەوە بەکرێکارەکانی ڕاگەیاندوە کە هیچ پارەیەکیان لەبەردەست نیە بۆ سەرف کردنی موچەکانیان!!. لەکۆبوونەوەکەشدا ستافی دەنگی کرێکار داوای کرد کە یاسای کار لانی کەمی موچەی مانگانەی بە٣٥٠ هەزار دیاری کردوە وئەمەش دژایەتی هەیە لەگەڵ ئەوەدا کە کۆمپانیاکان وبەڕێوەبەرایەتی تەندروستی مانگانە ٢٦٥ هەزار مانگانە دەدەن بەکرێکاران. بەرپرسی یاسایی بەڕێوەبەرایەتی وەزارەتی کار کەلە کۆبوونەوەکەدا ئامادەبوو بەڵێنیدا کە دوای یەکلاکردنەوەی شکاتەکان، بەدواداچون بۆ ئەم بابەتەش دەکەن و ئەوەی کراوە پێشێلکردنی یاسایە. ئەمە لە کاتێکدایە کەئەو بەڵگەنامانەی بەردەست بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار کەوتووە، کۆمپانیای پلەس کلین لەمانگی یەکدا ١١ ملیۆن وهەشت سەد هەزاری وەرگرتووە.

بۆ گەیاندنی کۆمەکەکانتان وەیا بۆ ناردنی هەر هەواڵ و بابەتێکی کرێکاریی.. لەگەڵمان پەیوەندی بگرن:

07702237250

بەڵگەنامەکانی کرێکارانی نەخۆشخانەی "شەهید شەوکەت" ڕاستیەکان دەسەلمێنێ!

ئەمەی لێرەدا دەیخەینەڕوو، چەند بەڵگەنامەیەکە کە لەلایەن کرێکارانی نەخۆشخانەی شەهید شەوکەتەوە بەدەستمان گەیشتوە. بەهۆی ئەوەی ڕاستیەکانی کێشەی ئەم کرێکارانە ومامەڵەی دەسەلاتداران، دەخاتەڕوو بەباشمان زانی ڕاگشتی لێ ئاگادار بکینەوە:

نوسراوی کرێکارانی نەخۆشخانەی شەهید شەوکەت/ قەزای سەید سادق

ئێمە وەک کرێکارانی کۆمپانیای پاککەرەوەی نەخۆشخانەی گشتی شەهید شەوکەت حاجی موشیر ماوەی شەش ٦ مانگە مووچەمان وەرنەگرتووە کەپارەی ئەم شەش مانگە لەلای کۆمپانیای پڵەس کلینە. ئێمە لایەنی پەیوەندیدارو حیزبیشمان ئاگادار کردۆتەوە لەوانە کۆمیتە و مەڵبەند و قائیمقام کە ئاگاداری ئەم وەزعەن و بەپێی پێویست نەهاتوون بەدەم داواکاریەکانمانەوە. هەروەها وەزیری کاروباری کۆمەڵایەتی ئاگادارکراوە لەکاتێکدا ئێمە مووچەی مانگانەمان ٢٦٥ هەزار دینارە و بەشی بژێوی ژیانمان ناکات، هەروەها نوسینگەی بەڕێز کاک قوباد ئاگادارکراوە لەوەزعی کرێکاران بەڵام هیچمان بۆ نەکراوە، بۆیە داواکارین لەلایەنی پەیوەندیدار بەدەم داواکاریەکانمانەوە بێن.. لەکوێی دونیادا هەبووە کرێکار مووچەی ٢٦٥ هەزار دیناربێت و شەش مانگ مووچەکەی وەر نەگرێت و نەخۆشی نەخۆشخانەی هیواش بێت لەبەرواری ١٠/٣/٢٠٢٣ کۆمپانیای گاردین هاتووە فۆڕمی بەکرێکار پڕ کردۆتەوە، بێ ئەوەی کە بەڕێوەبەری نەخۆشخانەکە تەندەرەکە ببینێ مووچەی چەند ڕۆژێکیش بۆ کرێکار حساب نەکرێت، هەروەها هەڕەشەی دەرکردنی کرێکارانیان کردووە ئێستا مدیری نەخۆشخانەکە گۆڕدراوە بەکەسێکی تر ئەویش لەبری ئەوەی دەستخۆشیمان لێبکات و مافمان بۆ وەربگرێت کارمەندی شارەوانی هێناوە بۆ پاک کردنەوەی نەخۆشخانەکەو بەزەبری هێز زەختی لەکارگوزاری حکومی وکارمەند کردووە کە نەخۆشخانەکە پاک بکرێتەوە.

دەقی سکاڵای کرێکارانی پاککەرەوە لەنەخۆشخانەی شەهید شەوکەوت/ قەزای سەید سادق:

بۆ بەردەم وەزیری کاروباری کۆمەڵایەتی(کویستان مەحەمد)

بۆبەڕێز / وەزیری کار و باری کۆمەڵایەتی بابەت/ داواکاری و سکاڵا ئێمە وەک و کارگوزارانی پاککەرەوە لەنەخۆشخانەی گشتی شەهید شەوکەت لە قەزای سەید سادق کەژمارەمان ٢٩ کارگوزارە و کۆمپانیای پڵەس کلین سەرپەرشتیمان دەکات، ماوەی ٦ مانگە لەماف و موچەی خۆمان بێبەش کراوین. خاوەنی کۆمپانیاکەمان دەڵێت : بڕیار بووە کارەکانی کۆمپانیا بەجێبەجێکردنی ڕاستەوخۆ (تنفیز مباشر) بەڕێوە بچێت، بەڵام لەلایەن حکومەتەوە ڕەفز کراوە بۆیە پارەم نیە بتان دەمێ، لەکاتێکدا پێشتر دەیگووت ئێوە کارەکانتان بکەن من سەیارەی خۆشم فرۆشتبێت نایەڵم حەقتان بفەوتێت. ئێستا ئێمە داواکاریمان لەبەڕێزتان ئەوەیە کەلای خۆتانەوە هەوڵی گێڕانەوەی مووچەکامان بدەن بەڕێگەی فشارخستنە سەر کۆمپانیاکە، یان چارەسەر کردنی بنەڕەتی کێشەکە بەهەوڵدان بۆ پەسەندکردنی (تەنفیز مباشر)ی کۆمپانیاکە لەلایەن وەزارەتی پەیوەندی دارەوە، لەبەرئەوەی ئێمە زیاتر لە ٦ شەش مانگە کارەکانمان جێبەجێ کردووە و هەتا ئێستاش بەردەوامین لە خزمەتکردن .لەکاتێکدا ئێمە چینێکی هەژارین و کرێی مانگانەی هەریەکێکمان تەنها٢٦٥ هەزار دینارە! لەگەڵ ڕێزادا..

کارگوزارانی پاککەرەوە نەخۆشخانەی گشتی شەهید شەوکەت

هاوڕێیانی کرێکار.. یەکی ئایار ڕۆژی خۆمانە!

چەند ڕۆژێکی کەمی ماوە بۆ یەکی ئار. ئەمە ڕۆژی خۆمانە و بەخەباتی چینی کرێکار بەدەستمان هێناوە. وەرن با لەم ڕۆژەدا ئەگەر بۆ ماوەی یەک سەعاتیش بێت چەرخی بەرهەمهێنان ڕابگرین ودوکەڵی کارگەکان بوەستێنین، با خاوەنکار بزانێ کە ئەگەر ئێمە نەبین کارخانەکەی دەوەستێ و ناشتوانێت کەڵەکەی قازنج بکات.

ساڵ دوانزە مانگ تەنانەت لەپشووە ڕەسمیەکانیشدا هەر کار دەکەین وپێمان دەڵێن نابێ کارگە بوەستێت، خۆ ئەگەر نەتوانین بچینە سەرکار ئەوا پێمان دەڵێن "ئەوەی نایەتە سەرکار لەکارەکەی دەریدەکەین"!.

کەوایە وەرن بارۆژی ئایار گەرم ڕابگرین و ئەگەر بۆ نیو سەعاتیش بێت لەبەردەمی کافتریای کارگەکەدا کۆببینەوەو هەمومان بەدەنگی بەرز بڵێن بژی یەکی ئار. دەکرێ و کارێکی زۆریش سادەیە بەکۆمەکی هەموو لایەکمان و بەپێکهێنانی سندوقێک بۆمەسروفاتی یەکی ئایار ئەم ڕۆژە بکەینە جەژنی هەموان.

ئەگەر بۆیەک جاریش بێت دەتوانین تاقی بکەینەوە کەچۆن بەیککگرتوویمان بێدەنگی بشکێنین و ڕۆژێک کە بەخەبات وماندوبونی خۆمان بەدەستهاتووە بکەینە ڕۆژی نارەزایەتی وخستنەڕوی داخوازیەکانمان.

ئەگەر ئەمانەش ناکرێ وڕێگامان پێنادەن لەناو کارگەو ناوەندەکانی کاردا ئایار سازبکەین، خۆ دەتوانین هەر لە دەروبەری خۆمان کەدەیان کارگەو پرۆژە هەیە ولە هەر جێگایەکی کار ٥ کەس بۆ ١٠کەس کۆببینەوە لەبەردەم کارگەیەک یان لەشوێنێکی بەرچاوشوێنێک برازێنەوەو بیکەنە بەزم وخۆشی.. ئاخر بۆ ناکرێ ونابێت دەیان هەزارکرێکار لەشوێنە جیاجیاکانی کوردستان کاربکەن ودەیان کێشەو خواستیان هەبێت بەڵام بەڕووی خاوەنکار ودەسەلاتداراندا نەدرێتەوە. با بیهێنینە پێش چاوی خۆمان، کەچۆن لەیەکساڵی ڕابردودا چەندین کرێکار لە ناوەندەکانی کاردا، بەهوی ڕوداوی دڵتەزێنی کوتوپڕەوە ژیانیانیان لەدەستداوە، کەچی یەشتا هیچیان بۆ نەکراوە وهەندێکیشیان بەقەزاو قەدەر لەقەڵەم دراون. ئەی باشە لەبیرمان چووەوە کەڕۆژانە کرێکاران لەسەرکار دەرکرێن و کەسمان لەسەریان بەدەنگ نەهاتین.

وەرنە مەیدان .. بایەکی ئاری ئەمساڵ بکەینە سەرەتایەکی نوێ لەخەبات وتێکۆشان بۆ دەستەبەر کردنی ژیانێک شایستە بە ئینسان.

سەکەوتوبێت یەکی ئایار ڕۆژی جیهانی چینی کرێکار

جێبەجێکردنی یەک بڕیار، هەزاران هەلی کار بۆ دەرچووانی دانەمەزراو و بێکاران دەڕەخسێنێت!

| ڕاپۆرت / دیلان سیروان:

ڕاپۆرت : دیلان سیروان

لە هەرێمی کوردستان ٣١٠٢٧ کۆمپانیا تۆمارکراون کە ٢٧٧١٣ کۆمپانیای ناوخۆیی و ٣٣١٤ کۆمپانیای بیانی لەخۆدەگرێت، جگە لەوەی سەدان نەخۆشخانە و زانکۆ و پەیمانگا و قوتابخانەی ناحکومی لەهەرێمی کوردستان دامەزراون هەموو ئەمانە و هیتریش، لەژێر ناوی کەرتی تایبەت کۆکراوەنەتەوە.

کەرتی تایبەت لەهەرێمی کوردستان هەزاران هەلی کاریان بۆ دەستی کاری ناوخۆیی و بیانی ڕەخساندووە ، بەڵام ئەوەی جێی سەرنجە ساڵ بەساڵ ڕێژەی بێکاران و دەرچووانی دانەمەزراو لە هەرێمی کوردستانی - عێڕاق زیاد دەکات.

ئایا یەکسانی دەرفەتی کار لەهەرێمی کوردستان جێبەجێ دەکرێت ؟

بەپێی نوسراوی ژمارە (٣٤٣) ساڵی ٢٠٢٢ وەزارەتی کار و کاروباری کۆمەڵایەتی پێشنیاریان کردووە بۆ ئەنجومەنی وەزیران کە یەکسانی دەرفەتی کار لەهەرێمی کوردستان جێبەجێ بکرێت ، وەک لەنوسراوەکەدا هاتووە مەبەستیان ئەوەیە ئەو فەرمانبەرانەی کە لە پلەی شەش بەسەرەوەن ڕێگەیان پێنەدرێت کە لە دەرەوەی کاتی دەوامی فەرمی کاربکەن هەر وەک لە بڕگەی دووەمی ماددەی (٦)ی یاسای بەرزەفتکردنی فەرمانبەرانی دەوڵەت و کەرتی گشتی ژمارە ١٤ ی سالی ١٩٩١ ئاماژە بەوەکراوە کە (وەزیری تایبەتمەند یان ئەو فەرمانبەرەی کە وەزیر دەسەڵاتی پێدەدات دەتوانن ئیزن بەو کەسانە بدەن کە مشمول نین بە بڕگەیەکی ئەم ماددەیە بۆ ئەوەی لەدەرەوەی کاتی فەرمی خۆیان کاربکەن بۆ ماوەی یەک ساڵ کە قابیلی تازەکردنەوەیە) سەبارەت بەو بڕگەیەوە بۆمان دەردەکەوێت کە وەزیر یان ئەو کەسەی کە وەزیر دەسەڵاتی دەداتێ دەتوانن ئیزن بە هەموو فەرمانبەرێک نەدەن بۆ ئەوەی کارێکی تر بکات.

هەروەها ژمارەیەکی زۆری فەرمانبەری کەرتی گشتی کاری دووەم دەکەن لەدەرەوەی کاتی کارکردن وە لە دامەزراوەکانی کەرتی تایبەت ، بە تایبەت لە زانکۆ ئەهلیەکان، کۆمپانیا و پڕۆژەکانی کەرتی تایبەت، لە کاتێکدا ژمارەیەکی زۆر دەرچووی زانکۆ و پەیمانگاکان هەیە ئەو دەرفەتەیان بۆ نارەخسێت، بۆ ئەمەش بەشێکی پەیوەندی بەوەوە هەیە کە خاوەن کارەکانی کەرتی تایبەت هەندێک جار بیر لەوە دەکەنەوە کە ئەو کەسانەی فەرمانبەرن دایانبمەزرێنن بۆ ئەوەی دەستەبەری کۆمەڵایەتیان بۆ نەدەن وە موچەیەکی کەمتریشیان پێدەدەن. بۆنمونە، ژمارەیەکی زۆری مامۆستاکانی زانکۆ ئەهلیەکان ، هەمان ئەو مامۆستایانەن کە بەیانیان لە زانکۆ حکومیەکانن. سەرەڕای چەندین نمونەیتر کە لەبەردەستماندایە.

ئەنجومەنی وەزیران بڕیاری داوە یەکسانی دەرفەتی کار جێبەجێ بکرێت !

ئەنجومەنی وەزیران بەنوسراوی ژمارە ١٠٣٧١ بڕیاری لەسەر پێشنیارەکەی وەزارەتی کار و کاروباری کۆمەڵایەتی داوە و ئاڕاستەی سەرجەم وەزارەتەکانی کردووە کە ڕێگە نەدرێت فەرمانبەرانی دەوڵەت لەکەرتی تایبەت کار بکەن ، بەمەبەستی یەکسانی دەرفەتی کار و ڕەخساندنی دەرفەتی کار بۆ بێکاران و دەرچووانی دانەمەزراو لەکەرتی تایبەت.

بۆ بڕیاری یەکسانی دەرفەتی کار جێبەجێ ناکرێت ؟

جێبەجێ نەکردنی بڕیاری یەکسانی دەرفەتی کار لەبەرژەوەندی کێیە ؟

تا ئێستا بڕیاری یەکسانی دەرفەتی کار لە هەرێمی کوردستان جێبەجێ ناکرێت ، ڕۆژ بەڕۆژ چەند کاری ڕوو لەزیاد بوونە و ڕێژەی بێکاریش ڕوو لەبەرزبوونەوەیە ، ئاشکراشە دانانی فەرمانبەرانی کەرتی گشتی (دەوڵەت) لەبەرژەوەندی کەرتی تایبەتدایە ئەوەش بەهۆی دەستەبەر نەکردنی ئەو فەرمانبەرانەی لەکەرتی گشتی دەوام دەکەن.

مانگرتنی چەند ڕۆژەی کرێکارانی کارخانەی گرین عێراق و دەرسێک بۆ کرێکارانی کوردستان

خەسرەو سایە

بەم دواییانە کرێکارانی کارخانەی گرین عێراق، دەستیان دایە مانگرتنێکی چەند ڕۆژە. ئەم مانگرتنە، جگەلەوەی نیشانەیەک لەهوشیاربوونەوەی کرێکاران بە دۆخی کاریان وئەو زوڵم وزۆرەی کەلەلایەن خاوەنکارەوە ڕۆژانە بەسەریاندا سەپێندراوە، بەرجەستەدەکاتەوە، هاوکات بەدوای دەورەیەک لەنارەزایەتی و هەوڵی کرێکاراندا دێت، بۆ باشکردنی دۆخی کار وگەیشتن بەکۆمەڵێک داخوازی لەوانە، زیاد کردنی کرێی مانگانە، کەمکردنەوەی سەختیکار، نەهێشتنی زێدەکاری و دابینکردنی ڕۆژانی پشوو مۆڵەتەکان، بەدەستهێنانی پێداویستیەکانی کارو شوێنی حەوانەوەو .. ئەمە جگەلەو بێزارییەی کەکرێکاران دەریان بریوە بەرامبەر بەو مامەڵە نائینسانی و بەکەم گرتنەی کرێکاران و دەستبردنی بەرێوەبەرانی کارخانەکە، بۆ بەگژداکردن و پەرتەوازە کردنی کرێکاران..

لەجەرگەی ئەم دۆخەو هەوڵەکاندا، کرێکاران توانیان لیستی داخوازیەکانیان لە١٢خاڵدا گەڵاڵە بکەنەوە و بیخەنە بەردەم بەرێوەبەرایەتی کارخانەکە وداوای دانوسان وگفتوگۆ بکەن، بەڵام بەرێوەبەرانی کارخانە، بەپێچەوانەی خواست و هەوڵی کرێکارانەوە وبەمەبەستی سەرکوتو پاشەکشە پێکردن بەکرێکاران، بڕیاری لەسەر کار دەرکردنی دوکەس لەنوێنەرانیان دەرکردو ئەمەش بووە مایەی دەستکێشانەوەی خێرای کرێکاران لەکارو ڕاگەیاندنی مانگرتنەکەیان.

لەڕۆژی یەکەمدا سەرەتای مانگرتنەکە بەکۆبوونەوە لەبەردەم کارخانەدا دەستی پێکرد، خاوەن کارخانەکە کەگەمارۆی کرێکارنی دابوو، ڕێگەی بەست لەوەی هەواڵی مانگرتنەکە لەمیدیاکانەوە بڵاوبێتەوە، پاشان کەوتە هەڕەشەی لەسەرکار دەرکردنی کرێکارانی مانگرتوو، بەوەی هەر کرێکارێک مانگرتن نەشکێنێ و نەگەڕێتەوە سەرکارەکەی ئەوا لەسەر کار دەردەکرێت. بەڵام کرێکاران بەهەوڵی خۆیان توانیان هەواڵی مانگرتنەکەیان بەناردنی وێنەو ڤیدیۆ لەتۆڕە کۆمەڵایەتیەکاندا بڵاوبکەنەوە، هاوکات بە سووربوونیان لەسەر خواستەکانیان، بەتایبەتی سووربوونیان لەسەر خواستی گێڕانەوەی نوێنەرە دەرکراوەکانیان بۆ سەرکار، فشارێکی گەورە لەسەر بەرێوەبەرایەتی کارخانەکە دابنێن، ئەمەش بوو هۆیەوە کەئەگەر مانگرتنەکە درێژە بکێشێت ئەوا ڕۆژانە بەملیۆنان دینار کارخانەکە زەرەمەند دەبێت. لەسەرێکی ترەوە هەوڵەکانی کرێکاران بۆ پەیوەست بوونی کرێکارانی شیفتەکانیتر، بووە مایەی ڕاوەستان و ئیفلیج کردنی یەکجاری کار لەکارخانەکەدا. بەتایبەتی لەڕۆژی دووهەمی مانگرتنەکەدا. مانەوەی کرێکارن تا ئێوارەیەکی درەنگ لەبەردەم کارخانەکەدا، بیرۆکەی گۆڕینی مانگرتنەکە بەپیکێتی نارەزایەتی بەردەوامی هێنایەکایەوە وکرێکاران سەر لەئێوارەی درەنگ هەولیاندا خەیمە هەڵبدەن و شەو بمێننەوە، بەڵام بەرێوەبەری کارخانە بەراکێشانی هێزەکانی ئاسایش بۆسەریان ئەم کارە سەری نەگرت. بەم حاڵەشەوە سووربوونی کرێکاران لەسەر خواستەکانیان لەلایەک وپێداگری بەرێوەبەرانی کارخانە لەسەر هەڕەشەکانی خۆی، بەرادەیەک هاوکێشەی هێزی نێوان هەردولای لەچەقبەستنێکدا ڕاگرت، کەبەرێوەبەرانی کارگەی ناچارکرد پەنا بۆ کەسوکاری کرێکارن بباو لەهەوڵی هەڵخراندنی پەیوەندیە کومەڵایەتیەکاندا بێت تا کرێکارە مانگرتوەکان بخاتە ژێر فشاری کۆمەڵایەتیەوە و ناچاریان بکات بەشکاندنی مانگرتنەکەیان. بەڵام ئەم هەوڵە سەری نەگرت.

لەڕۆژی دواتردا مانگرتنی کرێکاران بەوپەڕی خۆی گەیشت و دەستی نوێنەری سەندیکاو وەزارەتی کاری هێنایە ناو هاوکێشەکەوە. ئەمەش بۆ ئەوەی نارەزایەتی کرێکاران خاو بکەنەوەو ڕێگە بگرن لەوەی کە پرێشکی مانگرتنەکە بپەڕێتەوە بۆ کارگەو کارخانەکانی تر، بەتایبەتی کە کارگەی گرین عێراق لە ناوچەیەکی پیشەسازی وەک بازاڕاندایەو ژمارەیەکی زۆر لەکۆمپانیاو کارگە وەبەرهێنان دەکەن. سەندیکا وەک عادەتی هەمیشەیی، بەجیا لەرۆڵ و دەوری کرێکاران لەگەڵ خۆیان، بەرێوەبەرایەتی کارخانەدا کۆبووەوە هیچی پێنەکرا، بەڵام ئەو لیژنەیەی کە وەزارەتیکار ناردوبووی، پاش ئەوەی سەردانی کارخانەکەی کرد، گوێی بۆ قسەو داوای کرێکاران گرت ودواتر بەبێ نوێنەرانی کرێکاران لەگەڵ بەرێوەبەرایەتی کارخانەکەدا کۆبووەوە ولە ئەنجامیشدا بەکرێکارانی ڕاگەیاند کەلیژنەکە لەگەڵ بەرێوەبەری گشتی کارخانەکەدا کۆدەبێتەوەو هەوڵدەدات نێوەندگیری بکات تا کێشەی هەردولا بە ئەنجامێک بگەیەنێت. دروست لەنێوەندی ئەم کۆبوونەوانەدا بەرێوەبەری کارخانە ڕاگەیاندنێکی بەنێو کارگەدا بڵاوکردووە تێدا، جگەلەوەی ئامادەیی بۆ جێبەجێکردنی هەندێک لەخواستەکانی کرێکاران نیشاندا، لەوانە کەمکردنەوەی سەختی کار بەزیادکردنی کرێکاری زیاتر لەسەر مەکینەکان ودابینکردنی پێداویستیەکان وپشوو.. ڕاستەوخۆ هەڕەشەی ئەوەی بەگوێی کرێکاراندا دا کەهەر کرێکارێک نەگەڕێتەوە سەرکارەکەی لەسەر کار دەردەکرێت. لەسەر نوێنەرەکانیش بەرێوەبەرانی کارخانە ملیان بەگێڕانەوەی یەکێکیاندا بەوەی کە کێشەکەی جیاوازە و دەتوانرێ بۆگەڕانەوەی پێداچونەوەی بۆ بکرێ، بەڵام ئەوەی تریان بەپاساوی هەڕەشەکردن ناخرێتەوە سەرکار. ڕاگەیاندنەکە لەگەڵ ئەوەدا کە فشاری زۆری مانگرتنەکەی بەسەرەوە بوو، بەڵام تاکتیکی تاک بەتاک کردنی کرێکارانی کردبوە ئامانج. ئەمەش بەوەی داوای لەهەر کرێکارێک کردوە کەوەک خۆیان بڕیار لەسەر تەسلیم بوون بەقەراری بەرێوەبەری کارخانەکە بدەن. بەتایبەتی کە بەرێوەبەران ئامادە نەبوون نوێنەرانی کرێکاران بەرەسمی بناسن ولەگەڵیاندا بکەونە دانوسانەوە. لەسەرێکی تریشەوە، کرێکاران خۆیان ئامادە نەبوون بەدیاریکردنی نوێنەرەکانیان ئەمەش بەیەکجاری هاوکێشەی هێزی کرێکاران و خاوەن کارگەی لەمانگرتنەکەدا گۆری و دوڵی و دڵە راوکێی لەنێو کرێکاراندا پێک هێناو ئەوەی لێکەوتەوە کەکرێکاران پەنا بەرن بۆ نوسینەکەی پاڤێل تاڵەبانی، بەڵام دوای ئەوەی ئەم هەوڵە بەهیچ ئەنجامێک نەگەیشت، هاوکات دەخاڵەتی لیژنەکەی وەزارەتی کاریش بەقازانجی کرێکاران و مانگرتنەکەیان هیچی لێ سەوز نەبوو، ئەو دوودڵیەی کە کرێکاران لەڕاستای درێژەدان بەمانگرتنەکەدا هەیان بوو لەئێوارەی سێهەم ڕۆژی مانگرتنەکەدا بەو ئەنجامە گەیشت کەسەبەی بگەڕێنەوە سەرکار وبزانن بەرێوەبەرانی کارخانە لەسەر ئەو بەڵێنانەی کەدابووی چ هەنگاوێک هەڵدەگرێ. بەم جۆرە کرێکاران لەترسی لەسەر کار دەرکردن و هەڕەشەیەک کەلێیان کرابوو چونەوە سەرکار.

ئەگەرچی مانگرتن کۆتایی هات بەڵام نارازیەتی کرێکاران لەسەر دۆخی کارو ئەو خواستانەی کەهەیانە لەشوێنی خۆیدا ماوەتەوە، کەلەداهاتودا بەدڵنیاییەوە شێوازی گونجاو بەخۆیەوە دەگرێ.

ئەم مانگرتنە چەند ڕۆژەیەی کرێکارانی کارخانەی گرین عێراق، لەگەڵ ئەوەدا کەنەیتوانی بەهەمو خواستەکانی خۆی بگاو لەنیوەی ڕێگادا ڕاوەستا، بەڵام بێ دەستکەوت نەبووە وەهەڵگری دەرسێکی گرنگە بۆ کرێکاران، کەپێویستە تەئکیدی لەسەر بکرێ و بۆ خەباتی داهاتوو بەدەستەوە بگیرێن.

لەوانە:

١/ بێگومان مانگرتنی کرێکارانی کارگەی گرین عێراق، لەفەزای سیاسی کوردستاندا ولەدۆخێکدا کەقەیرانی ئابوری و حکومەتی یەخەی بەچینی دەسەڵاتدار گرتوە ونارەزایەتی جەماوەری بۆ نانو کارو مەعیشەت هێناوەتە کایەوە، نیشانەی پێشڕەوییەکی کۆمەڵایەتی و

WORKER'S VOICE
دەنگی کرێکار
ژمارە (44) ساڵی چوارهەم / نیسان / ئەپریل 2023

کرێکارانی کوردستان نابێ ئەم تەوقی کۆیلاتیە کە کراوەتە ملیان قەبوڵ بکەن !!

مەهدی ڕەسوڵ

ڕۆژی چوارشەمە ڕێکەوتی ١/٣/٢٠٢٣پەرلەمانی کوردستان ڕەشنوسی ئەو پڕۆژە یاسایەی کەلە لایەن سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیرانەوە ئاڕاستەیان کرابو بەزۆرینەی دەنگ پەسەندیان کرد و کوردستان دوای زیاتر لە٣٠ساڵ بووە خاوەن یاسای کار و هەریەک لە سەرۆکی حکومەتی هەرێم و یەکێتی سەندیکاکانی کوردستان دەستخۆشیان لە پەرلەمان کرد کە پڕۆژە یاساکەیان پەسەندکردووە. جێگای ئاماژەیە کەئەم پڕۆژە یاسایە دوای ئەوە نێردرا بۆ پەرلەمان کە ڕێکخراوی کاری نێودەوڵەتی فشاری بۆ حکومەتی هەرێم هێنا کە هەرچۆنێک بێت یاسای کارێک لەهەرێمی کوردستان جێگیر بێت و لەچوارچێوەی ئەو بەرنامەیەدا بێت کە ڕێکخراوی کاری نێودەوڵەتی و سەندوقی قەرزی نێودەوڵەتی بەرێوەی دەبەن. یاساکە هەرچیەک بێت تازە بۆتە یاسای کار و بەسەر کرێکاراندا سەپێنرا، بێ ئەوەی کرێکاران هیچ نەخشێکیان هەبێت لە گەڵاڵەکردنی مادەو بڕگەکانیدا وبەهیچ شێوەک دەخاڵەتیان پێنەکراوە .

لەکاتی خۆیدا وپێش چەند مانگێک من وەک سەرنوسەری بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار لە کەموکوریەکانی ئەم پڕۆژە یاسایە، هەم سەرۆکی پەرلەمان و هەم ئەو لیژنەیەی کە ئامادەکاری دەکرد بۆ پێداچونەوە بەپڕۆژە یاساکەدا ئاگادارکردەوە لەوەی کە سەرتاپای پرۆژە یاساکە دژە کرێکاریەو ناکرێت یاسایەک دەرچێت بۆ ڕێکخستنی پەیوەندیەکانی نێوان خاوەنکارو کرێکاران، بەڵام کرێکاران لێی بێ ئاگابن و نەزانن بەچ یاسایەک کاردەکەن ئەو مافانە چێن بۆیان دیاری کراوە. ئەم یاسایە هەرچیەک بێت بەگشتی مایەی نیگەرانیە بۆ کرێکاران و بۆ خاوەنکارو وکۆمپانیاکان ودەسەڵاتدارانی هەرێمیش مایەی سودو قازنجی زیاتر ودڵخۆشیە، چونکی یاساکە شەرعیەت بەم دۆخەی ئێستا دەدات و تەوقی کۆیلەتی دوو هێندەی جاران لەملی کرێکاران توندتر دەکاتەوە. بەتایبەتیش کەیاسایەکە بەڕۆشنی وراشکاوانە مافی ئازادی ڕێکخراوبون و مانگرتن بۆ کرێکاران بەڕەسمی نەناسێت، هاوکات کاری منداڵ قەدەغە نەکات و شەرعیەت بدات بەکاری موەقەت و بێبەش کردنی کرێکاران لەهەرجۆرە دەخاڵەتێک لەباشکردنی ژیانیاندا، ئەوا یاسایەکە بەتەواوی لەبەرژەوەندی چینی سەرمایەدارو خاوەن کۆمپانیاکانە، تا بەئارەزو ویستی قازانجهێنەرانەی خۆیان کرێکاران بچەوسێننەوە. هەربۆیە دەبێ کرێکارانی کوردستان لەدژی بوەستنەوەو لەخەباتی ڕۆژانەی خۆیاندا، هوشیارانە بۆ هەڵوەشاندنەوەی تێبکۆشن .

١٢/٣/٢٠٢٣

پولیس وئاسایش لەکام لا ڕاوەستان!

مانگرتنی کرێکارانی کۆمپانیای گرین عێراق، کە کرێکاران کۆمەڵێک خواستیان لێی هەبوو، پێشتر بەنوسراوێک خستبویانە بەردەم بەڕێوەبەرایەتی کارگە. بەڵام بەڕێوەبەرایەتی کارگە هیچ بایەخێکیان بۆ داواکاری ونوسراوەکەی کرێکاران دانەنا. کرێکارەکان کە ژمارەیان نزیکەی٢٠٠ کەس دەبوون، ناچاربوون دەستبدەنە مانگرتن بۆ ئەوەی بەڕێوەبەرایەتی کارگە ناچاربکەن وەڵامی ئەرێنی بە خواستەکانیان بدەنەوە. خاوەنکار هەڕەشەی دەرکردنی لەکرێکاران کرد، بەڵام کاتێک هەڕەشە کرێکارانی نەترساند، ئاسایشیان بۆ بانگ کردن، ئاسایش کەگوایە کاری پاراستنی ئاسایش و ئارامی خەڵکە، لەسەر داوای خاوەنکارگە ڕژانە ناو کارگەوەو کەوتنە هەڕەشە لە کرێکارەکان تا دەستبەرداری مانگرتنەکەیان ببن. واتە ئاسایش لەبەرەی خاوەن کۆمپانیا ڕاوەستا دژی کرێکارە مانگرتوەکان .بەڵام سوربوونی کرێکارەکان لەسەر مانگرتن ولەسەر خواستەکانیان وایکرد هەرەشیکانی ئاسایش و خاوەن کۆمپانیا، هیچ ئاکامێکی نەبێت ومانگرتن بەردەوام بوو. دوای ئەوەش کەناڵەکانی ڕاگەیاندن چاویان بە کرێکارە مانگرتوەکان کەوت. تیمی بڵاوکراوەی " دەنگی کرێکار" هەر لەبەیانی زووەوە ئامادەبوو بۆ گفتوگۆ لەگەڵ کرێکاران، ئەوەی جێگای سەرنج بوو کاتێک کرێکارەکان زانییان کەتیمی بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار لەوێن.. خۆیان هاتن بەپێشوازی تیمەکەوە و گوێیان گرت لە سەرنج و ڕێنماییەکانیان دەربارەی خواستەکانیان و مانگرتنەکەیان. بەمجۆرە ئەوە دوپات بوەوە کە ئاسایش و پۆلیس لەخزمەتی چینی سەرمایەدار و خاوەنکار و خاوەن کۆمپانیاکاندان دژی کرێکاران. ساڵی ٢٠٠٦ یش کاتێک کرێکارانی کارگەری چیمەنتۆ مانیان گرت بۆ سەرفکردنی قازانجی ساڵانە... بەهەمانشێوە هێزی چەکداری ئاسایش و پۆلیس چونە ناو کارگەوەو تەقەیان لە کرێکارە مانگرتوەکان کرد و چەند کەسیان لێ بریندارکردن..

درێژەی.. مانگرتنی چەند ڕۆژەی کرێکارانی گرین عێراق..

چیانیەتیە کەکرێکاران وەک چینێکی ناڕازی لەدژی سەرتاپای سیتەمێک کەدەسەڵاتی کۆمپانیاکان وخاوەنکارەکانی بەسەر ژیانو بژێوی خەڵکی کرێکارو زەحمەتکێشدا دایان سەپاندووە. پەرەگرتنو فراوان بوونەوەی مانگرتنە کرێکاریەکان بەدڵنیایەوە فاکتۆرێکی بەهێزە بۆ پایەداربون وسەرخستن وجوڵانەوەی شۆڕش گێرانەی جەماوەری کەنیشانەی لەدەسەلات گرتووە. لەسەرێکیترەوە مانگرتنی کرێکارانی گرین عێراق، وەک ئەوەی کەتەنها لەیەک کارخانەدا قەتیس ماو لەدەورەی مانگرتنە کرێکاریەکان لەئاست کارگەو کارخانەکاندا سەری هەڵنەدا وخۆشی نەیتوانی ببێتە پریسکێک بۆ کارگەکانی تر، بەپێویست لەهێز هاوسەنگیەکی بەرتەسکدا، مایەوە و دەبوایە لەحساباتی هەڵسوڕاوان وڕابەرانی کرێکاراندا بەهەند وەربگیرایە. بەتایبەتی بەشێک لەخواستەکانی کرێکاران خواستی زۆربەی کرێکارانی کارگەکانیترە. واتە دەبوایە بەرلەمانگرتنەکە مەسەلەی ڕاکێشانی هاوپشتی کرێکارانی کارگەکانیتر کەخواستی هاوشێوەیان هەیە، لانی کەم زامن بکرایە.

٢/ هێزی چینی کرێکار لەڕێکخراوبونەیدا. مانگرتنی کرێکارانی کارگەی گرین عێراق لەگەڵ ئەوەدا کەئاستێکی باشی لەیەکگرتوویی کرێکارانو جەسارەتیان لەخۆ نیشاندا، بەڵام ئەم یەکگرتوبون وجەسارەتە لەڕێکخراوبوونێکی پایەداردا بەرجەستە نەبوەوە. بەدڵنیاییەوە یەکگرتوبونی کرێکاران لەهەر مانگرتنێکدا خاڵێکی گرنگ وبڕیاردەرە، بەڵام ڕێکخراو بوونی پایەداری کرێکاری، لەشێوەی کۆبوونەوەی گشتی مونەزەم وبەردەوامدا، لەهەڵبژاردنو دیاریکردنی نوێنەرانی کرێکاری بەرجەستە، کەپشتیوانی سەرجەم کرێکارانی لەپشت بێت، کارێکە کەهەر بەسەردەمی مانگرتنەوە پەیوەست نابێتەوە. ڕێکخراو بوونی پایەداری کرێکاریی لەکۆبونەوە گشتیەکان ودیاریکردنی نوێنەران، لەو ڕووەوە گرنگە کەڕەوتی نارەزایەتیەکان ڕابەری دەکاو بڕیاری کرێکاران بۆ درێژەدان بەمانگرتنو کشانەوە و دانوسانەکاندا، خاڵیکی سەرەکیە بۆ بەسەرکەوتن گەیاندنی هەرمانگرتنێک وگەیشتن بەخواستەکان. بەداخەوە لەم مانگرتنەدا، کرێکاران خاوەنی نمونەیەکی زەعیفی ئەم سونەتەبوون، تاڕادەی ئەوەی کە بڵێن"هەڵبژاردنی نوێنەرمان ناوێت"، هەربۆیە کاتێک نوێنەرانی سەندیکا ولیژنەی وەزارەتی کار لەگەڵ بەڕێوەبەری کارخانەدا بۆ چارەسەری کێشەکە کۆبوونەوە، تەرەفی ئاوان غائیب بوو. وەلەئەنجامدا بەڕێوەبەران ولیژنەی وەزارەتیکار لەپشتی کرێکارانەوە بڕیاریاندا. هەروەها بەهۆی نەبوونی کۆبوونەوەی گشتی مونەزەم تا بڕیار لەسەرهەنگاوەکان بدات، مانگرتنەکەی خستە نێو خۆش خەیاڵیەکەوە کەپشت لەهێزی خودی کرێکاران بکا وبەرەولای نوسینگەی تاڵەبانی ڕاکێشێت.

٣/ لیستی داخوازیەکان، سەرەرای بەرهەق بونیان، بەڵام بەشێکی زۆریان، لەتواناو هێزی بەدیهێنانی مانگرتنەکەدا نەبوو، کەدەبوایە لەسەر ئەوانە تەئکید بکرایە کەقابیلی جێ بەجیکردن بوو. تەنانەت بەدیهێنانیان گروتینێکی زۆرتریان لەنیو کرێکاراندا جێدەخست. ئەوەی کەلەجەرگەی مانگرتنەکەدا، کرێکاران لیستی ١٢ خاڵی خواستەکانیان بۆ ٦ خاڵ کەمکردەوە، بەرئەنجامی ئەم ڕاستیەیە.

لەکۆتاییدا ئەوە بڵێم کەمانگرتنی چەند ڕۆژەی کرێکارانی گرین عێراق سەرەڕای ئەوەی هەوڵێکی مەزنی کرێکارانو بزوتنەوەی کرێکاریە لەکوردستان و لەزۆر ڕووەوە دەتوانرێ سەرنجی بۆ بدرێت، بەڵام ئەوەی لێرەدا مەبەستە، کەکرێکاران نابێت ئەم هەنگاوەیان بەکەم بگرن ونابێ هێزی چیانیەتی خۆیان فەرامۆش بکەن، ئەوان تەنها بەهوشیاری خۆیان و پاراستنی ڕیزی سەربەخۆی خۆیان وتوڕهەڵدانی هەرجۆرە خۆشخەیاڵیەک بەئەحزابی دەسەڵاتدارو حکومەت ووەزارەتەکانیان دەتوانن لەخواستەکانیان نزیک ببنەوە. مانگرتنی چەند ڕۆژەی کرێکارانی کارخانەی گرین عێراق دەتوانێ پڕۆڤەیەک بێت بۆ هێنانەمەیدانی بزوتنەوەیەکی بەهێزی کرێکاریی بەمەرجێک دەرس لەهەنگاوەکانی وەربگرێ وبەسەر کەموکوڕەیەکانی خۆیدا زاڵ بێت.

هاورێیانی کرێکار..
دەنگی کرێکار.. بخوێننەوە
و بەدەستی هاوریانی
خۆتانی بگەیەنن!

“سەرەتا هەڕەشەیان لێکردینو دواتر کەزانیان ئێمە سورین لەسەر داخوازیەکانمان، ملیان بەبەشێک لەخواستەکانمان دا”

گفتوگۆی بڵاوکاروەی دەنگی کرێکار لەگەڵ کرێکارێکی هەڵسوراوی کارخانەی گرین عیراق، سەبارەت بەمانگرتنەکەیان

دوای کۆتایی هاتنی مانگرتنی چوار ڕۆژەی کرێکارانی بەشی ئینتاجی کارخانەی گرێن عێراق، دەنگی کرێکار بەپێویستی زانی گفتوگۆیەک لەگەڵ یەکێک لەکرێکارانی ئەو کارخانەیەدا سازبدات تا بزانین دوای مانگرتنتەکەیان چییان بەدەست هێناوە ؟ بەڵام ئەو کرێکارەی کە ئامادەبوو گفتوگۆی لەگەڵ بکەین داوای لێکردین کە ناوی نەهێنین، بۆیە ئێمە داواکەیمان قوبوڵ کردو فەرمون ئەوەش دەقی گفتوگۆکەی ئێمەیە کە لەفایلی سەوتیەوە وەرگیراوە و فایلەکانیش لای ئێمە پارێزراون .

دەنگی کریکار: هەروەک ئاگادارین ماوەیەک لەمەوبەر کرێکارانی کارگەی گرین عێراق دەستیان برد بۆمانگرتن.. پێشینەو زەمینەکانی ئەم مانگرتنە بۆچی دەگەڕێتەوە؟ ئایا کرێکاران پێشتر نارەزایەتیان هەبووەو چ هەوڵێکیان داوە.

کرێکارەکە: سەرەتا زۆرسوپاس.. ئێوە زۆر دڵسۆزانە هاوپشتی ئێمەتان کرد. سەبارەت بە پرسیارەکەش.. زەمینەسازی بۆ ئەم مانگرتنەوە کراوە وکرێکارانیش پێشتر لەم کارخانەیەی چەندجارێک نارەزایەتیمان دەربڕیوە بەڵام نارەزایەتیەکانی پێشوو وەک ئەمجارە نەبووە، کە کرێکارەکان دەست لەکار هەڵبگرن ویەکگرتوانە لەبەرامبەر مدیرەکاندا ڕابوەستنەوە. بەڵام پێشرتیش هەر مانگرتنو نارەزایەتی هەبووە. ئەمجارەیان دۆخی کارو وکەمی مافەکانمان وهوشیاری کرێکارانە بەدۆخەکە زەمینەی ئەوەی دروستکرد کەکرێکاران بەناچاری دەست بۆ ئەم مانگرتنەببەن بەتیابەتی کە کارەکەمان ئەوەندە قورس کرا ئیتر لەتوانای هیچ کرێکارێکدا نەبوو کە هەشت سەعات بەپێوە بێ و جهازەکانیش بەو سورعەتە کاربکەن.

دەنگی کرێکار: خواستی مانگرتنەکان چێ بوو کەلەم مانگرتنەدا کرێکاران داوای چیان دەکرد؟

کرێکارەکە: سەبارەت بەخواستەکانمان خۆی سێ چوار داوامان هەبووە، یەکەمیان زیاد کردنی کرێکار بۆسەر جیهازەکان، بە تایبەت بۆبەشی ئینتاج، چونکە ئێستا سێ جیهازو چوارکەسی لەسەرە. ئێمە دەڵێن لانیکەم شەش یان پێنج کرێکار لەسەر هەرجیهازێک بێت. دوەم خاڵی داواکاریەکەمان ئەوەبوو کە ڕۆژانی هەینی پشوبێت وکارنەکەین چونکە زۆبەی جومعەکان دەبرێنەوە بۆ سەرکار. خاڵێکی تریش ئەوەبو کە بەپێی سیستەمی کاری ناوخۆی کارخانە وارێکخراوە کە هەموساڵێک لەمانگی یەکدا موچەیەکی دەبڵ دەدرێت، یەعنی سەرەرای موچەکەی خۆت موچەیەکیش ئیزافە دەدرێت. بەڵام ئەم ساڵ نەیاندا بۆیە داوامان کرد چۆن چەند ساڵە دراوە ئەمساڵیش هەر بدرێ. خاڵێتریش لە داوخوازیەکانمان ئەوەبو هەندێ سۆپەرفایزەر هەیە لە بەشی ئینتاج، تەعامولیان لەگەڵمان خراپە بۆیە داوامان ئەبو بیانگۆرن.

دەنگی کرێکار: مامەڵەی بەڕێوەبەرانی کارگە چۆن بوو ئایا هیچ خواستێکی کرێکارانی پەسەندکرد.

کرێکارەکە: سەبارەت بەهەڵویستی خاوەکارخانە لە بەرامبەر مانگرتنەکەماندا، ڕۆژی یەکەم هەڕەشەیان کردو ئێمەیان ترسان، بەڵام کەزانیتیان هەربەردەوام دەبین، ئینجا هاتن بەرەوپیری خواستەکانمان و هەندێ شتیشیان بۆجێبەجێکردین بۆ نمونە هەرسێ جیهاز چوارکەسی لەسەربوو، ئێستا کراوە بەپێنج، ڕۆژانی هەینی لەدوای مانگرتنەکەوە ئەوە سێ هەفتەیە دەوام لەڕۆژانی هەینیدا دەوەستێت، هاوکاتیش وەعدیان داوە ئەو موچە زیادەیەش بدەن. سەبارەت بەو سۆپەرفایزەرانەی کە خراپ بون یەکێکیان کە ناوی سەعیدە نەقڵیان کرد بۆ کۆڵد ستۆر لەبەشی ئینتاج نەیان هێشت لەوێ بێت. واتە گۆرانکاری کراوە دەتوانم بڵێم زۆربەی خواستەکانمان جێبەجێ کراوە و شتی باشیان بۆکردوین، ئەوەی کە یەشتا بەفعلی جێبەجێ نەکراوە موچە زیادەکەیە ئەوەش نازانین کەی جێبەجێ دەکرێ و وەریدەگرین .

دەنگی کرێکار: ڕۆڵی وەزارەتی کارو سەندیکاکان چێ بوو ئایا هیچ کارێکیان بۆتان کرد.

کرێکارەکە: سەبارەت بەوەزارەتی کاروئەمانە سەندیکای کرێکاران هاتوون، بەڵام وەک ئەوەی وەزارەتی کارو سەندیکا ڕاستەوخۆ دەخاڵەتی کردبێ و داکۆکی لێکردبین، شتی وانەبووە .

دەنگی کرێکار: ئێستا دۆخەکە چۆنە کرێکاران چی دەڵێن وبەڕیوەبەرانی کارگە مامەڵەیان لەگەڵ کرێکاراندا چۆنە

کرێکارەکە: ئێستا دۆخەکە تەقریبەن ئاسایی بۆتەوەو یەعنی زەختەکەش تۆزی کەمترەو داواکاریکانیشیان جێبەجێکردوین، ئیتر نازانین ئەم وەزعە بۆماوەکی کاتیە یان ڕتمەکە دەگۆرنەوە یان وەڵامیان بەڕاستی پێداوینەتەوە. ئەوەی کەئێستا دەیبینین وەزعەباشە وکرێکارەکان کەمتر هێلاکین لەچاوجاران ئیتر نازانم بەردەوام ئەبێت یان نا. بەڵام گۆرانکاری کراوە یەعنی سەبارەت بەهەڵسوکەوتی مدیرو ئەمانە وانەبووە بڵێن ئەمانە خۆپیشاندانیان کردووە بێقسەیی ئێمەیان کردووە، وەزعەکە ئاساییە.

نامەی کرێکارێک لە کارخانەی گرین عێراقەوە!

بێگومان کرێکاران نارەزایەتی زۆریان هەیە، ئەم کارگەیە سەر بەکۆمپانیای پیپسیکۆی ئەمریکییە، پێویستە بەپێی یاساکانی ئەوان برۆن بەرێوە، بێگومان پیپسیکۆش ئەم داوایەی لەکارگەی گرین عێراق کردووەو ساڵانە نوێنەرەکانی پیپسیکۆ سەردانی کارگەکە ئەکەن بەمەبەستی بەدواداچوون تا بزانن بەپێی یاساکانی ئەوان بەرێوە دەرۆن، ئەمە داوای هەموو کرێکارانە کەکار بەیاساکانی کۆمپانیای پیپسیکۆ بکرێت، کارمەندان داوای مافی خۆیان ئەکەن، هەر لە پشوو ڕێستی زیاتر، هاوتاکردنی موچەکان و کۆتایی هێنان بەکارکردن لەرۆژی هەینییدا، گۆڕینی ئامێرەکۆنەکان و باشکردنی ئامێرەکان بەشێوەیەک کە کۆلێتەرەکان جبسەکان بەشێوەیەکی جوان بهێننە دەرەوە، کۆتایی هێنان بەسزادان و تەسویرکرنی کرێکاران لەلایەن سوپەرڤایزەرەکانەوە، پێشتر چارەکێک ڕێستمان هەبوو لە کاتژمێریکا کە زۆر کەمبوو بۆ پشوودان و تەوالێت و نوێژکردن، پێشتر چوار کرێکار لەسەر سێ ئامێر ئیشیان ئەکرد، هەر کرێکارێک چل و پێنج دەقیقە ئیشی ئەکرد و چارەکێک ڕێستی هەبوولە کاتژمێریکا، کە ئەم کاتە زۆر کەم بوو زۆرجار نوێژی کارمەندان ئەفەوتا، زۆرجار ڕۆژی هەینی کراوە بەدەوام کە پشووی فەرمییە، پێویستە کرێکار دەوامی تیادا نەکات، پێشتر ئامێرەکانی بەرهەمهێنان زۆر خێرا بوون، کرێکاری زۆر ماندوو شەکەت ئەکرد، باوەڕکە لەسەرەوە وەک باران جبس ئەکەوتە خوارەوە بەسەر کرێکارەکاندا، واتە زیاد لە پێویست جبسییان ئەکردە فڕنەکانەوە کە ئەمە پێچەوانەی یاسای کاری پیپسیکۆیە، ئامێرەکانیش زۆر کۆنن و جبسەکان بەشێوەیەکی نارێکوپێک ئەهێنن، بەڵام لەجیاتی ئامێرەکان بگۆڕن لەسەر جبس تێکردن بەشێوەیەکی نارێکوپێک سزای کرێکار ئەدەن، هەندێک لە سوپەرڤایزەرو تیملیدەرەکان تەسویری کرێکار ئەکەن وئاگاداریان(ئینزار) ئەکەنەوە، لە دووبارە کردنەوەیان، کرێکار نێردراوە بۆ ئیدارە لەسەر جبس تێکردن بە شێوەیەکی ناشیرین، تەنها بە گۆڕینی قایشێک ئەتوانرێت وا لە ئامێرەکان بکرێت بە شێوەیەکی جوان جبس بهێنن کە نرخیکی زۆر کەم لەسەر کارگە ئەکەوێت، بەڵام کارگە ئامادەیی ئەوەی تیا نیە ئەو قایشە بگۆڕێت، دوای ئەوە موچەی کارمەندان جیاوازی گەورەی هەیە نادادپەروەرانەیە، کرێکار هەیە نۆسەد هەزار یان هەشت سەد هەزار و بەرەو سەرەوە وەرئەگرێت، هەیانە٧٠٠ حەوت سەد هەزار زیاتر وەرئەگرێت، هەیانە شەش سەدو پەنجا، کرێکارە نوێکان پێنج سەدو حەفتا هەزار،ڤئەم جیاوازیە بۆچی؟ ڕاستە بەپێی یاسا پێویستە بەپێی ساڵی خزمەت موچە زیاد بکرێت، بەڵام وەک بیستومە موچەکان جێگیرەو دەستکاری ناکرێت .لەسەرەتادا ئیدارەی کارگە ڕەتیان کردەوە داواکانی کرێکاران جێبەجێ بکەن بەڵام بەهەوڵی وەزارەتی کارو سەندیکاکان کرێکاران کە فشارێکی زۆریان کردە سەر کارگە دواجار هەندێک لە داواکاریەکانی کرێکارانی جێبەجێکرد وەک زیاد کردنی ڕێستی کرێکاران و کەمکردنەوەی خێرایی ئامێرەکان، کۆتایی هێنان بە کارکردن لەڕۆژی هەینیدا، بەڵام موچەکان وەک خۆی ماوەتەوەو دەستکاری نەکراوە، کە ئەمە داوای سەرەکی کرێکارانە کە هەمواربکرێتەوەو کۆتایی بەو جیاوازی و نادادپەروەرییە بهێنرێت لە موچەدا، دەستخۆشی لەوەزارەتی کارو سەندیکاکاکان ئەکەم کە بەهۆی ئەوانەوە مانگرتنەکە دەستکەوتێکی هەبو.

دانانی هەرجۆرە ئاستەنگی و قەیدوبەندێک لەبەردەم ئازادی ڕێکخراوبوون ومانگرتنی کرێکاراندا.. سەرکوتگەریە!

ڕووداوەکانی شوێنی کار

گۆشەیەکە
شاباز محمود ئامادەی دەکات

دهۆک/ بەهۆی بەربونەوە لەباڵەخانەیەکەوە، کرێکارێک گیان لەدەستدەدات!

کرێکارێکی خەڵکی حەسەکەی سوریا لە کاتی کارکردندا لە شاری دهۆک لەباڵەخانەیەک دەکەوێتەوە خوارەوە و دواتر گیانی لەدەستدا. کرێکارەکە ناوی شڤان جەماله و تەمەن ٣٥ ساڵانەیە ولە کەمپی دۆمیز دوو، لە دهۆک نیشتەجێبووە. عەزیز شاکر، یەکێکە لەو کرێکارانەی لەگەڵ شڤان جەمال کاری دەکرد، دەڵێ بەیانی کاژێر٧:١٥خولەک لەگەڵ شڤان خەریکی لێکردنەوەی دارو تەختەی بینایەک بوین بەداخەوە کەوتەخوارەوەو گیانی لەدەستدا.

سلێمانی/ لەکاتی کارکردندا کرێکارێک بەهۆی ڕاوەستانی لێدانی دڵیەوە گیانی لەدەستدا!

ڕۆژی شەممە ڕیکەوتی ٤/٣/٢٠٢٣ لەناوچەی پیشەسازی لای گەراجی کۆنی بەغداد کرێکارێک بەناوی (حمەسەعید عارف) خەڵکی ڕۆژهەڵاتی کوردستانە لەکاتی کار کردن دڵی لە لێدان کەوت بەداخەوە کۆچی دوای کرد.

هێمن تارق

قەزای خورماتوو: کرێکارێک بوە قوربانی ڕوداوی شوینی کار!

ڕۆژی دووشەممە ڕیکەوتی ١٣/٣/٢٠٢٣ گەنجێکی دانیشتووی قەزای خورماتوو بەناوی (هێمن تارق) کەوتە ژێر کاپیسەی کارگەی بلۆکەوە دەستبەجێ گیانی لەدەستدا ، ناوبراو شۆفێری گەلابەیە ولەکاتی یارمەتیدانی براکەی لە پاککردنی کاپیسەکە دەکەوێتە ژێری وبووە هۆی گیان لەدەستدانی.

سلێمانی/ زەڕایەن: کرێکارێکی ژینگەپارێز گیانی لەدەستدا!

ڕۆژی ١٦/٣/٢٠٢٣ لەڕووداوێکی هاتوچۆدا لەجۆری وەرگەڕان لەسەر ڕێگای زەڕایەن ـ عەربەت نزیک باریکە، کرێکارێکی ژینگەپارێز لەکاتی پاکردنەوەی شەقامدا گیانی لەدەستدا، کرێکارەکە ناوی (علی) یە.

مالیک بەغدادی

کەرکوک: لەڕوداوێکی کاردا فەرمانبەرێک گیانی لەدەستدا!

لەنزیک گوندی مریەم بەگ-ی باشوری کەرکووک لەکاتی کارکردندا لەپڕۆژەیەکدا، بلدۆزەرێک بەسەر فەرمانبەرێکی فەرمانگەی ئاو وئاوەڕۆی کەرکووک کەوت ولەئەنجامدا فەرمانبەرەکە گیانی لەدەستدا .فەرمانبەرەکە دانیشتووی گەڕەکی خەزرا-ی شاری کەرکووکە بەناوی (مالک بەغدادی حەنون) و تەمەنی ٣٧ ساڵە و لەئێستادا تەرمەکەی گەیەندراوەتە پزیشکی دادی کەرکووک.

قەزای توزخورماتوو: لە ناحیەی ئامرلیی سەر بە قەزای خورماتوو، کرێکارێک لە کاتی کارکردن بە هۆی تەزووی کارەباوە گیانی لەدەستدا.

سەرچاوەیەک لە نەخۆشخانەی خورماتوو، بە (کرێکار تیڤی)ی ڕاگەیاند: "ڕۆی شەممە ١٨٣/٢٠٢٣، لە ناحیەی ئامرلی، تەزووی کارەبا لە دوو کرێکاریدا کەلە کاتی کارکردندا بوون وبەو هۆیەوە یەکێکیان بە ناوی (موختار حوسێن گیانی لەدەست دا)، هاوڕێکەشی تەندروستی ناجێگیرە.

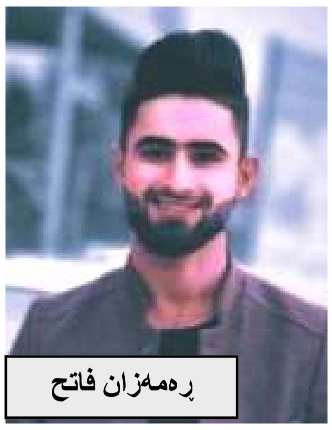
ڕەمەزان فاتح

کرێکارێکی دلیڤەری لەڕوداوێکی هاتوچۆدا گیانی لەدەستدا!

ڕەمەزان فاتیح کە کاری دلیڤەی دەکرد لەکاتی کارکردندا توشی ڕوداوی هاتوچۆهاتو گیانی لەدەستدا.

دیالە: بەهۆی داڕمانی سەقفەوە دوو کرێکار گیانیان لەدەستدا!

ڕۆژی دوشەممە ریکەوتی ٢٧/٣/٢٠٢٣لە ناحییەی بەنی سەعدی پارێزگای دیالە، لەکاتی کارکردندا سەقفی خانویەک دەڕمێ و لەئەنجامدا دوو کرێکار گیان لەدەست دەدەن و دوانیش بریندارردەبن.

حکومەت بەرپرسە لەپابەند کردنی کۆمپانیاکان، بەدابین کردنی مەرج و پێداویستیەکانی سەلامەتی شوێنی کارەوە!
کرێکاران نابێ مل بدەن بەکارێک کەپارێزراونەبێت. ئەرکی خاوەنکارە هەموو پێداویستییەکانی سەلامتی کار بۆ کرێکاران دابین بکات.

دەبێ کارکردن بژێوی کرێکاران مسۆگەر بکات، نەک بیانکاتە قوربانی!

خواستەکانی کرێکارانی کوردستان
لەپێناو ڕاوەستانەوە بەرامبەر
بەڕووداوەکانی شوێنی کار

*** تەرخانکردنی بەشێک لەداهات وقازانجی ساڵانەی کۆمپانیا و خاوەنکار وپرۆژەکان بۆ دابین کردنی پێداویستیەکانی سەلامەتی گیانی کرێکاران.**

*** کەمکردنەوەی سەعاتکاری ڕۆژانەو زیاد کردنی ماوەی پشوو لەکاتی کاردا.**

*** ئەرکی حکومەتی هەرێمە کەڕەوشی کارکردن لەهەموو کارگەو کومپانیاو پرۆژەکانی کەرتی حکومی وکەرتی تایبەت ، بەهاوبەشێ لەگەڵ نوێنەرانی کرێکاراندا، بخاتە ژێر چاودێریەوە وبەپێی ستاندارده جیهانیەکان مەرجەکانی سەلامەتی شوێنیکار لەبەرچاوبگرن. بە پێچەوانەوە لەگەڵ سزای توند بەرەوڕویان بکاتەوە.**

*** قەرەبوکردنەوەی کەسوکاری قوربانیان وبڕینەوەی موچەی خانەنشینی بۆ هاوسەرو مناڵەکانیان. .**

پەیامێک بۆ پشگیری لەژینگەپارێزانی هاوڕێیانمان لە پاریس

ئێمەی ژینگەپارێز لەدەڤەری ڕاپەڕینەوە، خۆمان بەهاوڕێ وپشتیوانی هەموو ژینگەپارێزەکان دەزانین لەهەر شوێنێک بن و زوڵم ونادادیان بەرامبەر بکرێت. پیمان ناخۆشە و پشت گیریان دەکەین. هەرلێرەشەوە پەیامی پشتیوانی خۆمان بۆ کرێکارانی ژینگەپارێزە لەشاری پاریس/ فەرەنسا دەنێرین، بەبۆنەی دەست دانە مانگرتن و نارەزایەتیەکانیانەوە. هیوای سەرکوتنیان بۆ دەخوازین. ١٥/٣/٢٠٢٣
ژینگە پارێز/ عبداللە أمین.

بەمەبەستی پشتیوانیکردن لەکرێکارانی کارگەی "گرین عێراق" بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار نامەیەک ئاڕاستەی کۆمپانیای پیبسی کۆ دەکات!

بەڕێزان بەڕێوەبەری پیبسی کۆ
Pepsico

بەپێی زانیاریەک کەهەمانە" کارگەی گرین عیراق" کەدەکەوێتە ناوچەی بازیان/سلێمانیەوە، لەکوردستانی عێراق، ماوەی چەند ساڵیکە لەبواری بەرهەمهێنانی چبسدا کاردەکات. ئەم کارگەیە کەیەکێکە لەبراندەکانی ئێوەو لەژێر نفوزو دەسەڵاتی ئێوەدا لەڕۆژهەلاتی ناوەڕاست کاردەکات، بەڕێوەبەرایەتیەکەی مامەڵەیەکی نائیسنانی لەگەڵ کرێکاراندا دەکا کەپێچەوانەیە لەگەڵ ستاندارده جیهانیەکان وئەو بڕیارو یاسایانەی کە ڕێکخراوی کاری جیهانی پەسەندی کردوون. لەوانە کاری سەختو زۆر وموچەی کەم، نەبوونی ڕۆژانی پشوو وکارپێکردن بەکرێکاران لەڕۆژانی پشووی ڕەسمیدا، دابین نەکردنی شوێنی حەوانەوە وجلو بەرگی پێویست بۆ سەلامەتیکار، نەدانی مۆڵەت بەکرێکاران لەکاتی نەخۆشیدا، بێزارکردنی کرێکاران وتوندکردنەوەی فشار لەسەریان، سەرف نەکردنی دەرماڵەی ساڵانە.. بەداخەوە کرێکاران وەک مافێکی خۆیان کاتێک داوای باشکردنی دۆخی کاریان کردبێت، بەڕێوەبەرانی کارگەکە نەک هەر گوێیان لەخواستی کرێکاران وڕێزیان لەنوێنەرانی کرێکاران نەگرتوە، بەڵکو هەڕەشەی دەرکردنیان لەسەرکار لەکرێکارەکان کردووە وتائیستا هیڤار ڕەحمان، بڕوا زاهیر کەنوێنەرانی کرێکارن بوون لەسەرکارەکانیان دەرکراون. بەدڵنیایەوە ئەو مامەڵەیەی کەبەڕێوەبەرانی کارگەی گرین عێراق پەیڕەوی لێدەکات، جگەلەوەی سومعەی کۆمپانیاکەتان دەخاتە ژێر پرسیارەوە هاوکات هەموو ئەو یاساو پرۆتۆکۆلانەش پێشێل دەکات کە لەجیهاندا پەیڕەوی لێدەکرێ وڕێکخراوی کاری جیهانیش پەسەندی کردون. لەوانە مافی کرێکارانە، کۆببنەوەو مان بگرن وداخوازی خۆیان بخەنەڕوو، هەروەها مافی کرێکارانە نوێنەرانی خۆیان هەڵبژێرن و لەگەڵ خاوەن کاردا بۆ گەیشتن بە خواستەکانیان بکەونە گفتوگۆ دانوسانەوە. بۆیە ئێمە داواتان لێدەکەین کە هێندەی دەتوانن و پەیوەندی بەئێوەوە هەیە، سنورێک بۆ مامەڵەی بەڕێوەبەرانی کارگەی گرین عێراق دابنێن و وەڵامێکی ئەرێنی بەخواستی کرێکاران بدەنەوە.

لەم بارەشەوە داواتان لێدەکەین کە:

١/ نوێنەرانی دەرکراوی لەسەرکار (هیڤار ڕەحمان، بڕوا زاهیر) دەستبەجێ بگێڕنەوە سەرکارەکانیان.

٢/ بەڕێوەبەرانی کارگەی گرین عێراق ڕێز بۆ نوێنەرایەتی کرێکاران دابنێن وئامادەبن بۆ گفتوگۆ لەسەر داخوازیەکانی کرێکاران ووەڵامدانەوە پێیان. ئێمە وەک بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار چەندین جار لەسەر دۆخی خراپی کرێکارانی ئەم کارگەیە ڕاپۆرتمان بڵاوکردۆتەوەو بەڕێوەبەرانی کارگەشمان لەکێشەکانی کرێکاران ئاگادار کردۆتەوە. بەڵام بەداخەوە هیچ سودێکی نەبووە بۆیە ناچار بوین بە ناردنی ئەم نامەیە وداواکارین لێتان بەدواداچون بۆ ئەم نامەیە بکەن و لەئەنجامەکانی ئاگادارمان بکەنەوە.

لەگەڵ ڕێزماندا

مەهدی ڕەسوڵ
سەرنوسەری بڵاوکراوەی دەنگی کرێکار ٤/٣/٢٠٢٣

دەنگی کرێکار

WORKER'S VOICE

سەرنوسەر : مەهدی ڕەسوڵ

dangikrekar@yahoo.com

Mob: 07702237250

دوالاپەڕە

ژمارە (44) ساڵی چوارهەم / نیسان / ئەپریل 2023

نمایشێکی چینایەتی مەزن!

کورتە هەواڵی مانگرتن وناڕەزایەتیە کرێکاریەکان لەچەند وولاتدا

| ڕاپۆرت/ مستەفا باهیر:

لەدوای جەنگی ڕوسیا و ناتۆ لە ئۆکرانیا، ڕۆژ لەدوای ڕۆژ ژیان و گوزەرانی کرێکاران و هەژارنی جیهان بەرو خراپی دەڕوات بەتایبەتی کرێکارانی ئەوروپا. هەربۆیە لە بەشێک لەو وڵاتانە کرێکاران بۆ باشترکردنی ژیانیان ڕژانە سەر شەقامەکان. لەم ڕاپۆرتەدا تەنها باسی ناڕەزایەتی کریکارانی هەندێک لەو ولاتانە دەکەین:

بەریتانیا: هەرچەندە لەسەرتای مانگی ١٢ی ساڵی٢٠٢٢ وە خۆپیشاندان دەستی پێکردوە لەبەریتانیا، بەڵام سەرتای مانگی شوباتی ئەمساڵ، شاری لەندەنی پایەتەختی بەریتانیا گەورەترین خۆپیشاندانی بەخۆیەوە بینی کە لە دە ساڵی ڕابوردودا هاوشێوەی نەبوە. پاش ئەوەی حەوت نەقابەی کرێکاریی هێڵی گواستنەوە بڕیاریی وەستانی کاریاندا، بوە هۆی ئەوەی بەملیۆنان کرێکار و فەرمانبەریتر نەتوانن بچن بۆ کارەکانیان. مامۆستایانی٢٣ هەزار قوتابخانەوە و مامۆستایانی زانکۆکان و بەشیک لە کرێکارانی ڕشتە جیاوازەکان پەیوەست بون بە خۆپیشاندەرانەوەو هەموان پێکەوە بەڕێپێوانێکی گەورە بەرەو بارەگای سەرۆک وەزیرانی ئەو وولاتە بەڕێکەوتن. سەرنجام دوای دانوسانی زۆر لەبەینی بەڕێوەبەرایەتی هێڵی شەمندەفەرو خاوەن کۆمپانیاکان و نوێنەرانی کرێکارانی تۆڕی هێڵەکانی شەمەندەفەر، ڕێکەوتن لەسەر ئەم خاڵانە.

١/ بەرز بونەوە موچەی کرێکارانی تۆری هێڵەکانی شەمەندەفەر ئەوانەی کە موچەکانیان کەمە بەرێژەی لەسەدا ١٤.٤ .هەروەها لەسەدا ٩.٢ بۆئەوانەی کە مووچەکانیان بەرزە.

٢/ لەدەرامەتە سەرەتاییەکاندا بەرز بوونەوەی بەرێژەی لەسەدا ١٥.٢ بۆ موچە نزمەکان و لەسەدا ١٠.٣ بۆ مووچە بەرزەکان.

٣/ نابێت هیچ کرێکارێک بەهەر بیانوێک بێت بێکار بکریت (واتە لەکار دەرکرێت) تا مانگی کانوونی دووەمی سالی ٢٠٢٥ .

فەرەنسا: سەرۆک کۆماری فەرەنسا دەیەوێت تەمەنی خانەنشین لە ٦٢ ساڵیەوە بۆ ٦٤ ساڵی بەرزکاتەوە . دژ بەم بڕیارەی حکومەتی فەرنسا ، سەندیکاکانی کرێکاران وپیشەوەرانی فەرەنسا بڕیاری خۆپیشاندانێکی ملیۆنیاندا لە پاریسی پایەتەختدا. بەمپێیەش ڕۆژی ٢٧ی ئازار بەبەشداری نزیکەی ملیۆنێک و ٢٠٠ هەزار کەس وسەندیکاکانی یەکێتی کاری دیموکراتی فەرەنسی و یەکێتی کرێکارانی گشتی و هێزی کرێکاران و یەکێتی پیشەوەرانی فەرەنسا، خۆپێشاندانێک لەژێر دروشمی"**چاکسازی لە سیستەمی خانەنشینی**"دا، بەرەو سەنتەری پاریس بەڕێکەوت. " ئەمینداری گشتی یەکێتی کاری دیموکراتی فەرەنسی"**لۆران بێرجیە** " ڕایگەیاند، خۆپیشاندانی ئەمجارە لە خۆپیشاندانەکانی ڕابردوو چڕترو بەهێزتر بوو. جێگای ئاماژەیە، چەند کەسایەتییەکی سیاسی چەپ بەشدارییان لە خۆپیشاندانی ئەمجارەی فەرەنسا کرد، لە ناویاندا " **فابیان رۆسیلی**" کۆمۆنیست دەبینرا. خۆپیشاندان و ناڕەزایەتی لە فەرنسا بەردەوامە تا نوسینی ئەم ڕاپۆرتە..

ئەڵمانیا: بەهۆی جەنگی ڕوسیاو ئۆکرانیاوە، کۆمپانیاکانی فرۆشی سوتەمەنی وەک گاز و بەنزین و غازی سروشتی و بەرهەمهێنانی کارەبا، هەروەها ناوەندەکانی فرۆشی خواردەمەنی، نرخەکانیان بە شێوەیەکی بەرچاو بەرز کردەوەتەوە .دژ بەم سیاسەتەی حکومەتی ئەلمانیان لە دوای زنجیرەیەک خۆپیشاندان لەسەرتای ئەمساڵدا. دوای دوو جار دانیشتن و گفتوگۆ لەبەینی نوێنەری کرێکاران و خاوەنکاردا و ڕێکنەوتن لە دانوسانەکاندا . یەکێتی کرێکارانی ئەڵمانیا داوای مانگرتنێکی سەرتاسەری یەک ڕۆژەی کرد ، هەربۆیە ڕۆژی دووشەممە بەرواری ٢٧ی ئازار لە زۆربەی ناوچەو شارەکانی ئەڵمانیا، شەمەندەفەر و فرۆکە و سیستەمی گواستنەوەی گشتی بەتەوای وەستا. ئەم مانگرتنە 24کاتژمێرییە لە لایەن یەکێتی بازرگانی ڤێردی و یەکێتی هێڵی شەمەندەفەر و گواستنەوە EVG و یەکێتی کرێکارانی ئەو وڵاتەوە داواکرا . ئەم مانگرتنە بە شێوەیەک کاریگەری هەبوو کە ژمارەیەکی زۆر هاوڵاتی بەو سەرمایە ناچار بوون چەند کاتژمێرێک بە پێ بڕۆن بۆ ئەوەی بگەنە شوێنی کارەکانیان. ڤێردی بە ناوی نزیکەی 2.5 ملیۆن کارمەند لە کەرتی گشتی و لە گواستنەوەی گشتی و فڕۆکەخانەکاندا گفتوگۆ دەکات، هەروەها EVG بە ناوی نزیکەی ٢٣٠هەزار کرێکار گفتوگۆدەکات. ڤێردی داوای زیادکردنی ١٠.٥٪ ی کرێ دەکات واتە لانی کەم ٥٠٠ ئیورۆ لەمانگێکدا.بەڵام نوینەری EVG داوای ١٢٪ زیادکردن دەکات یان بەلایەنی کەمەوە ٦٥٠ یۆرۆ لە مانگێکدا . بەهۆی مانگرتنەکەوە تێرمیناڵەکان بە زۆری چۆڵ بوون. بە هەمانشێوە ، دوو لە گەورەترین فڕۆکەخانەکانی ئەڵمانیا لە میونخ و فرانکفۆرت، گەشتە ئاسمانییەکانی ڕاگرت، کە بوە هۆی هەڵوەشانەوەی ٣٨٠هەزار گەشتیار، زۆربەی گەشتیارەکان ناچاربوون لەناو فڕۆکەخانە بمێننەوە. بەرپرسی کۆمپانیای خزمەتگوزارییەکانی گواستنەوە ڕۆژی دووشەممە ٢٧ی ئازار ووتی " ملیۆنەها سەرنشین کە پشت بە پاس و شەمەندەفەر دەبەستن بۆ چونە سەرکار وهاتوچۆکردن بەم مانگرتنە زیانی گەورەیان بەرکەوت". بۆ چارەسەرکردنی ئەم کێشەیە بڕیارە لەنێوان ڕۆژانی ٢٧ بۆ ٢٩ ی ئەم مانگە، گەڕی سێیەمی دانیشتن وکۆبونەوەی نێوان سەندیکاو خاوەن کارەکان، لەسەر خواستەکانی کرێکارانی مانگرتوو، دەستپێبکاتەوە.

ئیسرائیل: لەلایەن وەزیری دادی ئیسرائیلەوە پێشنیارێک، دراوە بە پەرلەمانی ئیسرائیل (کنیست) بە گوێرەی ئەو پێشنیارە پەرلەمان دەتوانێ بە زۆرینەیەکی بچووک حوکمەکانی دادگا پووچەڵ بکاتەوە... بەوجۆرەش حکومەتی ئێستای ئیسرائیل دەتوانێ هەر بڕیارێک لە دژی سەرۆک وەزیران و وەزیرەکانی پووچەڵ بکاتەوە...کە هەرئێستا سەرۆک وەزیران.." بنیامین نەتەنیاهۆ" سکاڵای لەسەرە بەهۆی گەندەڵیەوە بەتایبەتی لەسەردەمی کۆرۆنادا. دژ بەم بڕیارە کرێکاران و کارمەندانی ئیسرائیل خۆپیشاندانێکی گەورەیان بەرپا کرد، بە گوێرەی هەواڵەکان ئەم خۆپیشاندانە زۆرتر لەلایەن حزبە چەپەکانەوە بەڕێخراوە. سەرنجام خۆپیشاندەران توانیان کە حکومەت ناچار بکەن لە بڕیارەکەی پەشیمان ببێتەوە.

٢٧ی ئازاری ٢٠٢٣

دوا ستون

بەکورتی

بەرەو یەکی ئایار ..!

| دەنگی کرێکار:

زۆرمان نەماوە بۆ ڕۆژی یەکی ئایار.. ئێمە کرێکارانی کوردستان دوای یەکساڵ لەخەبات بۆ باشکردنی کارو ژیانمان، دوای ئەوەی یەکساڵی تەواو ڕەنج و شەونخونیمان بەگەرماو سارما کێشاوە وسەرمایەی خاوەنکارەکانمان زیاترو زیاتر کردوە، کەچی ئەوە چینی دەسەڵاتدارو خاوەن کۆمپانیاکانە، ژیانی ئێمەیان، لەهەژاری ونەبونیدا خنکاندوە ویەشتا ئەو موچەیەی پێمان دەدەن بەشی ژیانمان ناکات. یەک ساڵ تێپەڕیوە و داوا دەکەین خواستەکانمان جێ بەجێ بکەن، کاتێکش ماندەگرین و ناڕەزایەتی دەردەبڕین، کەچی ئەوان دارودەستەی چەکدارو ئاسایش دەکەنە سەرمان. ئەگەر ئەمەش نەکەن شمشێری لەسەرکار دەرکردنمان بەسەرسەرەوە ڕادەگرن و لەگەڵ بێکاری وژیانێکی کولەمەرگی بەرەو ڕوومان دەکەنەوە. ئێمە کرێکارانی کوردستان لە ئایاری پارساڵەوە تا ئەمڕۆ چەندین ناڕەزایەتی وخۆپێشاندانمان بەرێ خست، کرێکارانی ژینگەپارێز کرێکارانی کارخانەکانی چیمەنتۆ وئاسنو چپس و کارمەندانی خۆبەخشی سەربەوەزارەتی تەندورستی و مامۆستا و موچەخۆرانی سەر بەدەوڵەت و کەرتی تایبەت و دەرچوانی خاوەن شەهادەی دانەمەزراو .. هەموو ئەمانە نیشانی ئەدا کە کرێکارانی کوردستان خەریکە سنوری بێدەنگی تێپەر دەکاو چیتر ناتوانیت لەئاست مافە سەرەتاییەکانی بەجواب نەیەت. یەکی ئایار فرسەتیکی زێرینە و نابێ ئەم هەلە لەدەست بدەین. بەڵکو دەبێ ئەمڕۆژە بکەینە ڕۆژی کۆکردنەوەی هێزی جەماوەریمان، ڕۆژی یەکگرتویی ڕیزەکانمان، ڕۆژی گەڵاڵەکردنەوە داخوازیەکانمان ودانەوەی بەڕوی دەسەڵاتو خاوەنکاردا.

یەکی ئایار بەخەباتو تێکۆشانی هاوچینەکانمان جێکەوتووە و ڕۆژێکە نیزامی هارودڕندەی سەرمایەداری لەسەر کاربێت، ئەم یادەش هەر زیندوە. بۆیە دەبێ ئێمەی کرێکاران هەمووساڵیک خۆمانی بۆ ئامادەبکەین وگشت ئەو خواستانەی کەیەک ساڵە هەوڵی بۆ دەدەین دوبارە ڕێزیان بکەین و لەدووتوێی یاداشتێکدا بیخەینەوە بەردەستی خاوەنکار و دەسەڵاتداران. پێویستە لەگشت کارخانەو ناوەندەکانی کار، هەڵسوراوانی کرێکاریی خۆیان ئامادەبکەن و لەدەستەو گروپو هەر جۆرێک کەبۆیان دەکرێ لەدەورێ یەک کۆبنەوەو ئامادەکاری بکەن بۆ ڕۆژی یەکی ئایار تا کرێکاران بتوانن ئەمڕۆژە شکۆدار ڕابگرن. دەکرێ لەڕۆژی یەکی ئایاردا کار ڕاگرن، ئەر تەنانەت بۆیەک سەعاتیش بێت، بۆ ئەوەی کرێکار بزانێت جێگا و ڕێگای ئەم چینە لە پرۆسەی بەرهەمهێناندا، چەندە کاریگەرە. ئەگەر نەشتوانن کار ڕابگرن بە هەرشێوەک دەتوانن تەعبیر لەیەکی ئایار بکەن ونابێت بیەڵین یەکی تێپەرێ و هچمان نەکردبێ یان هیچمان نەوتبێ. ئێمە لە بڵاوکراوەی دەنگی کرێکارە بانگەوازتان دەکەین بۆ بەرپاکردنی مەراسیم و سازدانی کۆڕو کۆبوونەوە کرێکاریەکان لەناوەندەکانی کاردا. بانگەوازتان دەکەین تاپێکەوە یەکی ئایار بکەینە ڕۆژی نیشاندانی هێزی یەکگرتوانەی چینایەتیمان. بانگەوازتان دەکەین یەکی ئایار بکەینە ڕۆژی دادگایی کردنی نەزم ونیزامی زاڵمانەی سەرمایەداری، ڕۆژێک بۆ گەشانەوەی خەباتمان لەپێناو ئازادیو یەکسانی وکۆمەلگایەکی خۆشگوزەراندا.